OBJAŚNIENIA WARTOŚCI PRZYJĘTYCH W WIELOLETNIEJ PROGNOZIE FINANSOWEJ GMINY BIAŁA na lata 2017-2028

Biała, dnia 14 listopada 2016 r.

1. Wstęp

„Wieloletnia Prognoza Finansowa", zwana dalej WPF, stanowi instrument zarządzania finansami gminy Biała i została ustanowiona przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[1]. Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biała na lata 2017-2028 została opracowana między innymi w oparciu o istotne elementy Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała edycji 2106 wg jej stanu na dzień 30 września 2016 r. Wobec ustawowego unormowania regulującego, iż WPF może stanowić podstawę do zaciągania zobowiązań wieloletnich, niniejsza edycja WPF gminy Biała jest naturalną kontynuacją poprzedniego wydania. W warunkach gminy Biała stanowi rozwinięcie wdrożonych w 2009 r. inwestycyjnych planów finansowych gminy.

„Wieloletnia Prognoza Finansowa" jest dokumentem strategicznym służącym ocenie długoterminowego potencjału gminy w celu zaprognozowania niezbędnych wydatków bieżących oraz ustalenia możliwości inwestycyjnych w kontekście efektywnego zarządzania środkami zwrotnymi, finansującymi potrzeby rozwojowe.

„Wieloletnia Prognoza Finansowa" to także dokument służący podniesieniu poziomu transparentności, przejrzystości i jawności działań władz samorządowych oraz ocenie zdolności kredytowej gminy Biała.
Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biała na lata 2017-2028 jest zgodna z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego[2], wydanym na podstawie art. 230b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[3], który został wprowadzony art. 8 ust. 9 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizację ustawy budżetowej[4]. W rozporządzeniu określono m.in. wzór wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (załącznik nr 1) oraz wzór wykazu przedsięwzięć wieloletnich (wzór nr 2).

[1] Dz.U. 2013 r. poz. 885 ze zm.
[2] Dz.U. 2015 r. poz. 92
[3] Dz.U. 2013 r. poz. 885 ze zm.
[4] Dz.U. 2012 r. poz. 1456 ze zm.

2. Źródła danych i informacji wykorzystanych do opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028

Wieloletnią Prognozę Finansową gminy Biała na lata 2017-2028 opracowano w szczególności w oparciu o:

- *Wieloletni Plan Finansowy Państwa 2016-2019* będący załącznikiem do Uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2016 r.[5],
- *Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego* (aktualizacja październik 2016 r.), opublikowane w serwisie internetowym Ministerstwa Finansów www.mf.gov.pl w dniu 5 października 2016 r.
- *Projekt ustawy budżetowej na rok 2017*, wrzesień 2016 r.,
- Informacje dla gmin i powiatów zawarte w pismach Ministra Finansów z dnia 14 października 2016 r. znak: ST3.4750.31.2016,
- Wieloletnią Prognozę Finansową gminy Biała na lata 2016-2028, wrzesień 2016 r.

W niniejszej prognozie uwzględniono również analizy własne obejmujące:

- tendencje w zakresie kształtowania się dochodów gminy z poszczególnych źródeł i wpływu na ich wysokość zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zmian warunków w otoczeniu zewnętrznym,
- uwarunkowania w kształtowaniu wydatków gminy.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028 ujęto przewidywane środki do uzyskania z nowej unijnej perspektywy finansowej obejmującej lata 2014-2020 (z okresem wydatkowania do 2019).
W planie dochodów majątkowych w latach 2017-2028 ujęte zostały środki pochodzące z budżetu państwa, stanowiące zwrot poniesionych wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

3. Cele opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała

3.1. Ograniczenie ryzyka w zarządzaniu finansami gminy Biała w perspektywie wieloletniej

[5] M.P. poz. 454

Zarządzanie finansami gminy Biała wymaga prognozowania i planowania w perspektywie wieloletniej. Podyktowane to jest charakterem prowadzonej działalności, w której:

- funkcjonowanie jednostek organizacyjnych charakteryzuje ciągłość,
- szereg podejmowanych przedsięwzięć wymaga realizacji w okresie przekraczającym rok budżetowy, w szczególności dotyczy to zadań inwestycyjnych,
- decyzje finansowe podejmowane w danym roku budżetowym pociągają za sobą skutki w kolejnych latach, np. między innymi rozpoczęcie inwestycji nie tylko pociąga za sobą konieczność ponoszenia nakładów na jej kontynuację i dokończenie, lecz także konieczność zapewnienia w kolejnych latach środków finansowych na wydatki eksploatacyjne.

Ponadto wśród wydatków gminy Biała znajdują się wydatki obligatoryjne zdeterminowane ustawami, bądź zawartymi przez gminę umowami długookresowymi, przykładowo: koszty obsługi długu. W grupie wydatków, które traktowane są priorytetowo znajdują się też środki finansowe na kontynuację programu inwestycyjnego oraz środki na realizację projektów inwestycyjnych przewidywanych do współfinansowania w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej obejmującej lata 2014-2020 (z okresem wydatkowania do 2019).

W efekcie prognozowana kwota wydatków na finansowanie pozostałych zadań gminy jest wartością wynikową.

3.2. Podstawa do zaciągania zobowiązań wieloletnich

Konstrukcja wieloletniej prognozy finansowej służy dokonaniu oceny możliwości finansowych gminy w dłuższym horyzoncie czasowym niż roczny budżet.

WPF wytycza długookresowe ramy finansowe działalności gminy ustalając m.in. możliwości finansowania nowych zadań, dając podstawę do zaciągania długoterminowych zobowiązań. WPF umożliwia dokonanie weryfikacji możliwości sfinansowania długoterminowych przedsięwzięć.

Szczegółowe parametry budżetowe ujęte w WPF będą podstawą projektowania kolejnych rocznych budżetów ujmujących środki na realizację zadań kluczowych z punktu widzenia osiągania zakładanych celów.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej zawiera upoważnienie dla Burmistrza Białej do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć. Możliwości oceny dostępności środków w poszczególnych projektach planów finansowych stanowią przesłankę do określenia pułapu zaciąganych zobowiązań wieloletnich, tym samym zapewniając zachowanie bezpieczeństwa budżetowego.

3.3. Wypełnienie zapisów ustawowych

Obowiązek sporządzania Wieloletniej Prognozy Finansowej przez jednostki samorządu terytorialnego został wprowadzony ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[6].

Na podstawie delegacji zawartej w art. 230b ww. ustawy Minister Finansów w dniu 10 stycznia 2013 r. wydał rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego[7]. W Rozporządzeniu określono m.in. wzór wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (załącznik nr 1) oraz wzór wykazu przedsięwzięć wieloletnich (załącznik nr 2). W stosunku do uprzednio stosowanego w gminie Biała kształtu WPF, wzór określony Rozporządzeniem rozszerzył katalog informacji ujmowanych w WPF.

Rozbudowaniu uległa część dochodowa poprzez wyszczególnienie wybranych źródeł dochodów. Uszczegółowiono wydatki majątkowe wykazując w ich ramach wydatki inwestycyjne kontynuowane, nowe wydatki inwestycyjne oraz wydatki majątkowe w formie dotacji. Nowy wzór obliguje do prezentowania wysokości dochodów i wydatków z zakresu finansowania programów projektów lub zadań z udziałem środków unijnych. Ponadto uwzględnia szereg informacji dotyczących przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej, a także odnoszących się do długu jst i jego spłat. Natomiast załącznik Rozporządzenia stosowny dla przedsięwzięć wieloletnich narzucił konieczność wyróżniania przedsięwzięć dotyczących programów, projektów lub zadań z udziałem środków unijnych.

Zgodnie z definicją ustawową przez przedsięwzięcia należy rozumieć wieloletnie programy, projekty lub zadania, w tym realizowane z udziałem środków unijnych oraz w ramach umów o partnerstwie publiczno-prywatnym.

[6] Dz.U. 2013 poz.885 ze zm.
[7] Dz.U. 2015 poz. 92

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych WPF obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty Wieloletnią Prognozą Finansową nie może być krótszy niż okres, na który przyjęto limity wydatków na tzw. przedsięwzięcia. W warunkach gminy Biała okres wieloletniej prognozy finansowej wyznaczają płatności z tytułu spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek. Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biała obejmuje lata 2017-2028.

Wartości przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej powinny być zgodne z budżetem, co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu. W Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028 zapewniona została zgodność z projektem budżetu gminy na 2017 rok.

Projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Burmistrz Białej przedstawia wraz z projektem uchwały budżetowej – tj. w terminie do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy – Regionalnej Izbie Obrachunkowej celem zaopiniowania oraz Radzie Miejskiej w Białej.

Rada Miejska uchwala Wieloletnią Prognozę Finansową przed uchwaleniem budżetu, w terminie do 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy, w szczególnych przypadkach nie później niż do 31 stycznia roku budżetowego.

3.4. Spełnienie zasady jawności i przejrzystości finansów publicznych

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[8] gospodarka środkami publicznymi jest jawna, co można zdefiniować jako swobodny dostęp każdego zainteresowanego do informacji o działalności finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

Jawność i przejrzystość finansów sektora samorządowego warunkują jasno sprecyzowane zasady gospodarowania środkami finansowymi zarządzanymi przez j.s.t. W przypadku gminy Biała uzyskanie rzetelnego obrazu sytuacji finansowej jest możliwe dzięki funkcjonowaniu adekwatnego systemu gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych finansowych.

Dostęp do informacji o finansach gminy jest jedną z zasad zarządzania finansami umożliwiając wypełnienie funkcji nadzoru publicznego.

Jasne i przejrzyste zasady zarządzania finansami mają także istotne znaczenie dla pozyskiwania zewnętrznego finansowania działalności gminy Biała zwłaszcza w postaci środków

[8] Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

zwrotnych. Przejrzystość finansów ma też szczególne znaczenie przy ocenie wiarygodności kredytowej gminy oraz przy dokonywaniu oceny ratingowej.

Zarówno zakres, jak i forma prezentacji Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028 służą podniesieniu standardów w obszarze jawności i przejrzystości finansów gminy, w szczególności poprzez nakreślenie perspektywy finansowej gminy w długim horyzoncie czasowym.

4. Uwarunkowania prawno-budżetowe Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała

4.1. Unormowania ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

4.1.1. Reguła wydatkowa w zakresie wydatków bieżących

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[9] w art. 242 narzuciła począwszy od 2011 roku rygor finansowy polegający na tym, że w danym roku budżetowym jednostka samorządu terytorialnego nie może dokonywać większych wydatków bieżących niż dochody bieżące powiększone o nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych i wolne środki na rachunku bieżącym budżetu wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

„Regułę wydatkową" prezentuje poniższy wzór.

WB ≤ DB + NB

gdzie: **WB -** wydatki bieżące

DB - dochody bieżące

NB - nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych i wolne środki na rachunku bieżącym wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

W miarę upływu czasu zakłada się sukcesywny wzrost dodatniego wyniku operacyjnego brutto (dochody bieżące przewyższające wydatki bieżące), zarówno w ujęciu nominalnym, jak i względem do dochodów bieżących. Systematyczny wzrost nadwyżki budżetowej wiąże się m.in. ze spadkiem kosztów obsługi zadłużenia w miarę spłaty długu.

[9] Dz.U. 2013 poz. 885 ze zm.

4.1.2. Limit wydatków przeznaczonych na obsługę długu

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[10] w art. 243 wprowadziła począwszy od 2014 roku wskaźnik ostrożnościowy odnoszący się do limitu wydatków jednostek samorządu terytorialnego związanych z obsługą zadłużenia i w konsekwencji pośrednio oddziałujący na wysokość zadłużenia j.s.t.

Konstrukcja normy zakłada, że w danym roku budżetowym relacja wydatków związanych z obsługą zadłużenia (kapitał i odsetki) i udzielonymi poręczeniami i gwarancjami a dochodami nie może być wyższa od relacji pomiędzy różnicą dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i wydatkami bieżącymi a dochodami, obliczanej dla trzech lat poprzedzających dany rok budżetowy jako średnia arytmetyczna z tych lat.

Taka konstrukcja wskaźnika ogranicza ryzyko nadmiernego – w relacji do dochodów i nadwyżki operacyjnej – zadłużania się j.s.t., grożącego utratą zdolności do obsługi zobowiązań dłużnych. Maksymalny poziom wydatków na obsługę zadłużenia w danym roku wyznaczany jest na podstawie danych z trzech lat wstecz wg poniższego wzoru.

$$\frac{R+O}{Dn} < 1/3 \times \left[\frac{Dbn-1 + Smn-1 - Wbn-1}{Dn-1} + \frac{Dbn-2 + Smn-2 - Wbn-2}{Dn-2} + \frac{Dbn-3 + Smn-3 - Wbn-3}{Dn-3} \right]$$

gdzie:

R - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,

O - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,

D - dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,

Db - dochody bieżące,

Sm - dochody ze sprzedaży majątku,

Wb - wydatki bieżące,

n - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-1 - rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,

n-2 - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,

n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

[10] Dz.U. 2013 poz. 885 ze zm.

Przy obliczaniu powyższej relacji uwzględnia się wyłączenia, o których mowa:

- w art. 243 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[11] - wyłącza się kwoty z tytułu wykupu papierów wartościowych wraz z należnymi odsetkami i dyskontem oraz spłaty kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami odpowiednio wyemitowanych lub zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków unijnych oraz poręczenia i gwarancje udzielone samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego w ramach programów finansowanych z udziałem środków unijnych, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków; termin ten nie ma zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy,
- w art. 243 ust. 3a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych[12] - wyłącza się wykup papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% ze środków unijnych, w części odpowiadającej wydatkom na wkład krajowy finansowanych tymi zobowiązaniami; w przypadku programu, projektu lub zadania przynoszącego dochód, poziom finansowania ze środków unijnych, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania, a kwotę wydatków na wkład krajowy ustala się w wysokości jaka wynikałaby, gdyby poziom finasowania ze środków unijnych obliczony został bez uwzględnienia zdyskontowanego dochodu.

4.2. Sytuacja makroekonomiczna – założenia wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego oraz założenia Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2016-2019

Podstawę prognozy makroekonomicznej na potrzeby Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028 stanowią założenia przyjęte w dokumentach Ministerstwa Finansów:

[11] Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.
[12] Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

- Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego (aktualizacja październik 2016 r.),
- w zaktualizowanym Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2016-2019 (kwiecień 2016 r.).

TAB.1. GŁÓWNE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE W LATACH 2015-2019

Wskaźnik	Jed--nos--tka	2015	2016	2017	2018	2019
			PW*	Prognoza	Prognoza	Prognoza
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych – dynamika średnioroczna	%	99,1	99,5	101,3	101,8	102,2
Dynamika realna Produktu Krajowego Brutto	%	103,6	103,4	103,6	103,8	103,9

* PW przewidywane wykonania

Założenia makroekonomiczne przedstawione w dokumencie Ministerstwa Finansów pt. Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego, będące podstawą sporządzenia prognozy dochodów ujętej w projekcie WPF gminy Biała na lata 2017-2028, wskazują, iż w dalszym ciągu w najbliższej perspektywie poziom dochodów pozostających w dyspozycji gminy będzie ograniczony. Przewidywania dotyczące przyszłości dodatkowo obciążone są elementem niepewności dotyczącej rozwoju sytuacji gospodarczej w Europie i na świecie i w konsekwencji stanu koniunktury gospodarczej w Polsce.

Obok sytuacji makroekonomicznej również ustawowe regulacje ostrożnościowe (art. 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[13]) implikują ograniczone możliwości wydatkowe, szczególnie w zakresie wydatków bieżących.

Począwszy od 1 stycznia 2014 roku sektor samorządowy w Polsce poddany jest rygorowi ustawowemu dotyczącemu dopuszczalnego obciążenia budżetu związanego z obsługą zadłużenia, polegającemu na uzależnieniu dozwolonego poziomu tych obciążeń od indywidualnej sytuacji finansowej jednostki. Przepis art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[14] stanowi, że *„Organ stanowiący jst nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje ...”*,

[13] Dz.U. 2013 poz.885 ze zm.
[14] Dz.U. 2013 poz.885 ze zm.

iż w danym roku budżetowym relacja wydatków związanych z obsługą zadłużenia (kapitał i odsetki) i udzielonymi poręczeniami i gwarancjami a dochodami będzie wyższa od relacji pomiędzy różnicą dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i wydatkami bieżącym a dochodami, obliczanej dla trzech lat poprzedzających dany rok budżetowy jako średnia arytmetyczna z tych lat. Tym samym istotą tej regulacji jest wymóg pokrywania wydatków związanych z obsługą zadłużenia środkami własnymi stanowiącymi nadwyżkę operacyjną (dochody bieżące przewyższające wydatki bieżące) powiększoną o środki ze sprzedaży mienia. Dopuszczalny poziom obciążeń budżetu jst związanych z obsługą zadłużenia uzależniony jest od indywidualnej sytuacji finansowej jednostki, mierzonej poziomem nadwyżki operacyjnej w trzech poprzedzających latach. W ostatnich latach z uwagi na wzrost obligatoryjnych wydatków bieżących niezależnych od gminy przy spadku podstawowych dochodów podatkowych, poziom nadwyżki operacyjnej uległ znacznemu zmniejszeniu, co bezpośrednio wpływa na roczny poziom limitu zadłużenia, znacznie go obniżając.

Kolejną regulacją ustawową determinująca dopuszczalną wysokość wydatków bieżących jednostek samorządu terytorialnego jest przepis art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych[15]. Przywołany przepis sankcjonuje, iż wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż dochody bieżące powiększone o nadwyżki z lat ubiegłych i wolne środki na rachunku bankowym w części finansującej deficyt budżetu. W warunkach ograniczonych prognozowanych wpływów gminy Biała z głównych źródeł dochodów (podatki i opłaty) z uwagi na stan koniunktury gospodarczej, przedmiotowa regulacja automatycznie ogranicza dopuszczalny poziom wydatków bieżących gminy Biała.

5. Cele polityki budżetowej gminy Biała uwzględnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028

W projekcie WPF 2017-2028 uwzględniono konsekwentną realizację wyznaczonych celów polityki budżetowej zaprezentowanych w poprzedniej edycji WPF.

5.1. Przeciwdziałanie narastaniu deficytu operacyjnego poprzez racjonalizację i ograniczenie wydatków bieżących

[15] Dz.U. 2013 poz.885 ze zm.

Realizacja celów polityki budżetowej gminy Biała, w tym m.in. generowanie nadwyżki operacyjnej, wymagać będzie determinacji w zakresie **racjonalizacji wydatków bieżących**. Zakłada się kontynuację działań efektywnościowych w obszarach, na które gmina ma wpływ.

Nadal stosowane będą inicjatywy sprzyjające efektywności zarządzania i wydatkowania środków publicznych oraz przejrzystości finansów gminy poprzez wykorzystywanie nowoczesnych narzędzi zarządzania, tj. wzmocnienie kontroli zarządczej i zatrudnienie audytora wewnętrznego (obowiązek z art. 274 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 20009 r. o finansach publicznych [16]). Ważnym instrumentem w aspekcie kreowania i realizacji polityki rozwoju gminy pozostanie Wieloletnia Prognoza Finansowa jako podstawa formalno-prawne i ekonomiczno-finansowa do zaciągania zobowiązań długoterminowych.

Kontynuowane będą działania oszczędnościowe i racjonalizujące wydatki bieżące z wykorzystaniem efektu skali, tj. od 2017 r. założono wspólne zakupy materiałów biurowych, energii, środków żywności i opału na potrzeby jednostek organizacyjnych gminy Biała.

Generowanie nadwyżek operacyjnych stanowi wyzwania dla budżetu gminy Biała w kontekście relatywnie wysokiego udziału w ramach wydatków bieżących wydatków obligatoryjnych określonych ustawami oraz zawartymi umowami.

5.2. Program redukcji deficytu budżetowego

Długofalowym kierunkiem polityki budżetowej będzie **stopniowe ograniczanie deficytu budżetowego** z realizacją rozłożoną w czasie, tzn. w tempie i zakresie umożliwiającym maksymalne wykorzystanie środków z budżetu UE na lata 2014-2020.

Zgodnie z tym przedsięwzięciami określonymi w tej edycji WPF począwszy od 2018 r. planowane jest generowanie nadwyżek budżetowych, m.in. w związku z planowanymi spłatami zobowiązań dłużnych zaciągniętych z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji rozwojowych.

5.3. Program utrzymania wskaźnika długu w stosunku do dochodów na poziomie poniżej 40%

Determinantem polityki finansowej gminy będzie **nie zaciąganie zobowiązań, w wyniku których, nastąpiłoby przekroczenie wskaźnika 40% długu w relacji do dochodów** -

[16] Dz.U. 2013 poz.885 ze zm.

ograniczenie poziomu wskaźnika w stosunku do maksymalnych dopuszczalnych wartości ustawowych (60%) podyktowane jest niepewnością co do przyszłego poziomu dochodów oraz ryzykiem zmienności na rynkach finansowych. Relacja długu w stosunku do dochodów prezentowana jest informacyjnie.

5.4. Program odbudowania nadwyżek operacyjnych

Poprawa wyniku operacyjnego w horyzoncie kilkuletnim i stopniowy powrót salda budżetu bieżącego do poziomu uzyskiwanego w okresie sprzed spowolnienia gospodarczego będzie istotnym wyzwaniem dla gminy. Zdolność do uzyskiwania dodatnich wyników operacyjnych jest istotna z punktu widzenia możliwości inwestycyjnych gminy oraz utrzymania wysokiego potencjału w zakresie absorpcji środków z UE. Ponadto poziom nadwyżki operacyjnej kształtować będzie w istotny sposób poziom wiarygodności kredytowej gminy.

Zarówno na etapie planowania, jak i realizacji budżetu konieczne jest zachowanie odpowiednich relacji między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi, tak by możliwe było **wygospodarowanie nadwyżki operacyjnej rozumianej jako dodatnia różnica między tymi kategoriami. Zachowanie równowagi budżetowej w zakresie działalności operacyjnej jest warunkiem koniecznym do uchwalenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego**.

Zgodnie z projektem Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2028 gminy Biała w każdym z lat spełnia wymogi przepisu art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[17], mówiącym o co najmniej zrównoważeniu dochodów bieżących i wydatków bieżących. W całym okresie prognozy przewiduje się uzyskiwanie corocznych nadwyżek operacyjnych (wydatki bieżące niższe niż dochody bieżące).

5.5. Program inwestycyjny

Pomimo ograniczenia możliwości budżetowych gminy na skutek zmian ustawowych oraz osłabienia tempa rozwoju gospodarczego **strategicznym wyzwaniem gminy Biała w 2017 r. i w kolejnych latach pozostanie generowanie odpowiednich środków na inwestycje** w celu zapewnienia warunków finansowych dla kontynuacji realizacji zadań inwestycyjnych przyjętych

[17] Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

w przedsięwzięciach stanowiących załącznik do Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028, obejmujących projekty planowane do współfinansowania ze środków nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020 (z okresem rozliczeniowym do 2019). W WPF 2017-2020, założono uzyskanie dofinansowania z nowej perspektywy unijnej do realizacji niżej wymienionych zadań:

1. Termomodernizacja obiektu szkolnego w Białej na ul. Tysiąclecia,
2. Przebudowa ul .Kilińskiego w Białej,
3. Przebudowa ul. Opolskiej w Białej – etap I i II.

Realizacja przedsięwzięć planowana jest przy udziale środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Planuje się 60% udział środków zewnętrznych do finansowania inwestycji. Kolejne zadania będą wprowadzane do wykazu przedsięwzięć w roku 2017, w celu kontynuowania dalszego rozwoju gminy.

Priorytetem w latach 2017-2020 dla gminy Biała będzie wykorzystanie maksymalnej puli środków dostępnych z nowej unijnej perspektywy finansowej.

W 2017 r. planuje się **utrzymanie poziomu inwestycji na poziomie 28,9% w stosunku do ogólnych wydatków.** Przewiduje się, że udział wydatków inwestycyjnych w całości wydatków gminy na 2017 r. będzie wyższy od planowanego w 2016 r. o 19,7%, osiągając poziom 28,9%, co oznacza, że co osiemnasta złotówka z budżetu zostanie przeznaczona na rozwój. Zagregowana wartość nakładów inwestycyjnych w latach 2017-2019 wyniesie 22.298.569 zł. Program inwestycyjny będzie wspierany środkami uzyskiwanymi ze sprzedaży majątku (450.000zł w latach 2017-2018).

5.6. Optymalizacja zależnych lub częściowo zależnych od gminy Biała czynników kształtujących dochody podatkowe i niepodatkowe

W dalszym ciągu ważnym aspektem polityki budżetowej gminy w 2017 r. i w następnych latach będzie też **proces optymalizacji zależnych lub częściowo zależnych od gminy czynników kształtujących dochody niepodatkowe i podatkowe** oraz poszukiwanie możliwości zwiększania aktualnych źródeł dochodów przy wykorzystaniu możliwości, jakie dają przepisy, w tym regulacje zawarte w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

6. Etapy przygotowania Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028

Ustawowy obowiązek opracowywania Wieloletniej Prognozy Finansowej wprowadzono na mocy przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[18] począwszy od roku budżetowego 2011.

Główne przesłanki do tworzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej to:

- długość okresu prognozy - aktualnie lata 2017-2028,
- zakres informacji objętych prognozą (urząd, 6 jednostek budżetowych),
- konieczność zapewnienia bezpieczeństwa budżetowego w zakresie planowania przedsięwzięć wieloletnich ujmowanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej, stanowiących potencjalną podstawę do zaciągania zobowiązań wieloletnich.

Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biała na lata 2017-2028 oprócz prognoz podstawowych wielkości budżetowych, którymi są między innymi dochody, wydatki, przychody, rozchody, a także informacji o gospodarowaniu środkami zwrotnymi, zawiera załącznik z wykazem wieloletnich przedsięwzięć majątkowych. Wśród nich znajdują się przedsięwzięcia będące w trakcie realizacji oraz planowane do realizacji w okresie co najmniej trzech najbliższych lat.

7. Założenia Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028

Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biała na lata 2017-2028 wynika z ewaluacji poprzedniej edycji WPF, czyli opracowanej na lata 2016-2028.

7.1. Prognoza dochodów

Prognoza dochodów jest pierwszym elementem Wieloletniej Prognozy Finansowej, warunkującym poziom przyszłych nakładów ponoszonych przez gminę Biała na realizację zadań.

Przewidywania dotyczące wpływów gminy w latach 2017-2028 zawarte w niniejszym opracowaniu spełniają wszystkie kryteria nałożone na prognozę dochodów w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[19] odnośnie:

[18] Dz.U. z 2013 r. poz 885 ze zm.
[19] Dz.U. z 2013 r. poz 885 ze zm.

- wymaganej szczegółowości,

  Wymagana szczegółowość Wieloletniej Prognozy Finansowej w zakresie dochodów została określona w art. 226 ust 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy. W przepisach tych wymienia się następujące źródła, które winny być ujęte w projekcji wpływów:

  a) dochody bieżące, w tym:
  - dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych,
  - dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych,
  - podatki i opłaty, w tym: z podatku od nieruchomości,
  - z subwencji ogólnej,
  - z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące,

  b) dochody majątkowe, w tym:
  - ze sprzedaży majątku,
  - z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje.

- długości okresu prognozowania,

Art. 227 ust 1 ww. ustawy stanowi, że Wieloletnia Prognoza Finansowa jednostki samorządu terytorialnego obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty Wieloletnią Prognozą Finansową nie może być jednak krótszy niż okres, na jaki przyjęto limity wydatków, limity wydatków w poszczególnych latach dla przedsięwzięć ujętych w załączniku do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej. W związku z powyższym prognoza dochodów gminy Biała obejmuje lata 2017-2028.

Prognoza uwzględnia przewidywane do pozyskania dochody z nowej perspektywy unijnej obejmującej lata 2014-2020 (z okresem rozliczeniowym do 2019 r.).

7.1.1. Metodologia prognozy dochodów

Zakres źródeł dochodów gminy Biała wykorzystany dla celów opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028 odpowiada katalogowi dochodów określonemu w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego[20]. Prognoza dochodów gminy Biała została sporządzona według ewidencji źródeł określonej w projekcie budżetu na 2017 r. W konsekwencji wyniki Wieloletniej Prognozy

[20]Dz.U. 2016 poz. 198 ze zm.

Finansowej gminy w zakresie dochodów są porównywalne pod każdym względem z dochodami uzyskiwanymi w latach poprzednich, jak i z projektem budżetu gminy na 2017 r.

Prognoza dochodów została opracowana w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową gminy Biała na lata 2016-2028. Zmiany dokonywane w 2016 r. w związku z uchwałami podjętymi przez Radę Miejską oraz Zarządzeniami Burmistrza przyczyniły się do jej aktualizacji. Metodologia prognozy dochodów, polegająca przede wszystkim na wyodrębnieniu krótkiej i dłuższej perspektywy prognozowania, pozostała niezmieniona.

Dla pierwszego okresu Wieloletniej Prognozy Finansowej – tj. lat 2017-2019 – prognoza dochodów została opracowana na podstawie szczegółowych analiz. Długość pierwszego okresu odpowiada długości programu inwestycyjnego, realizowanego przez gminę i obejmującego lata 2017-2019. Cele nałożone na Wieloletnią Prognozę Finansową, powodują, że w zakresie prognozowania dochodów podjęto działania zapewniające projekcjom poszczególnych kategorii dochodów w pierwszym okresie szczególnie wysokie prawdopodobieństwo ich wykonania na planowanym poziomie. W tym celu przeprowadzono, dla każdego źródła dochodów budżetowych odrębnie, analizę realizacji dochodów w latach poprzedzających rok budżetowy. Uzyskano w ten sposób niezbędne informacje do precyzyjnego prognozowania dochodów z uwzględnieniem specyfiki i różnorodności poszczególnych źródeł dochodów budżetowych. Zgromadzone dane wykorzystano przede wszystkim do prognozowania w krótszym horyzoncie czasowym. Po dokonaniu szczegółowej analizy i weryfikacji prognoz dochodów w poszczególnych źródłach, skala zmian w krótkim okresie spowodowała konieczność weryfikacji części źródeł w latach 2017-2019.

Zgodnie z zapisami poprzedniej edycji WPF do WPF gminy Biała na lata 2017-2028 wprowadzono dochody pochodzące ze spółki Wodociągi i Kanalizacja w Białej przeznaczone na spłatę kredytu zaciągniętego na budowę budynku Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Lata	Rata	Odsetki*	Razem
	w zł		
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	160 000	43 624	203 624
2018	80 000	20 000	100 000
2019	80 000	18 000	98 000
2020	80 000	16 000	96 000
2021	80 000	14 000	94 000

2022	80 000	11 000	91 000
2023	80 000	9 000	89 000
2024	80 000	8 000	88 000
2025	80 000	7 000	87 000
2026	80 000	6 000	86 000
2027	80 000	5 000	85 000
2028	60 000	4 000	64 000
Razem	1 020 000	161 624	1 181 624

* odsetki wprowadzone do harmonogramu są szacunkowe, faktyczne ich wyliczenie dokonywane jest w okresie od sierpnia danego roku do sierpnia następnego roku.

Założeniem odnoszącym się do następnego okresu prognozy – tj. lat 2020-2028 – było zastosowanie metody wskaźnikowej. Przesłanki przemawiające za zastosowaniem parametrycznego prognozowania w projekcji długoterminowej, to przede wszystkim duża niepewność co do rozłożenia w czasie cykli koniunkturalnych oraz zmienność przepisów prawnych.

Powyższe założenia przyjęto w celu zapewnienia metodyce sporządzania Wieloletniej Prognozy Finansowej w zakresie dochodów transparentności, jawności i przejrzystości.

W dalszej części opracowania przedstawiono założenia prognoz w zakresie poszczególnych źródeł, przede wszystkim ujętych we wzorze WPF zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego[21].

7.1.2. Założenia do prognozy dochodów

7.1.2.1. Prognozy makroekonomiczne

W niniejszej prognozie dochodów zachowano zgodność ze scenariuszem wzrostu gospodarczego kraju nakreślonym na najbliższe lata w projekcie ustawy budżetowej na rok 2017, wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego oraz w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2016-2019. Przyjęte do prognozowania wskaźniki makroekonomiczne opublikowane w ww. dokumencie rzutują na parametry projekcji dochodów. Wskaźniki makroekonomiczne prezentuje tab. nr 1 zamieszczona na str. 10 niniejszego opracowania.

[21] Dz.U. 2015 poz. 92

7.1.2.2. Pozostałe założenia

Pozostałe założenia w zakresie prognozy wpływów na lata 2017-2028 określają w istotny sposób wysokość dochodów, dynamikę, rozkład w poszczególnych latach, oraz strukturę źródeł. Przyjęto następujące założenia:

- niezmienność przepisów prawnych oddziaływujących na dochody gminy Biała i w związku z tym szacowanie wszelkich wpływów objętych niniejszą prognozą w oparciu o obowiązujący stan prawny,
- uwzględnienie w prognozie począwszy od 2019 r. wpływów z gospodarowania majątkiem wyłącznie w charakterze dochodów bieżących, tzn. dochodów z najmu i dzierżawy mienia, użytkowania wieczystego, itp. Duża zmienność czynników wpływających na wysokość dochodów majątkowych, w tym w szczególności brak stabilności na rynku nieruchomości, powoduje, że prognozowanie w oparciu o realizację dochodów uzyskanych w ostatnich kilku latach obarczone byłoby dużym ryzykiem.
- w prognozie dochodów od 2018 r. uwzględnione zostały dochody majątkowe z dotacji stanowiącej zwrot poniesionych wydatków majątkowych dokonanych w ramach funduszu sołeckiego.

Ponadto przyjęta zostanie zasada, iż wielkość dochodów majątkowych uzależniona będzie od wielkości dochodów bieżących na dany rok, w celu spełnienia wskaźników określonych w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych[22].

[22] Dz.U. z 2013, poz. 885 ze zm.

7.1.3. Wynik zbiorczy prognozy dochodów

WYK. 1 PROGNOZA DOCHODOW OGÓŁEM GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

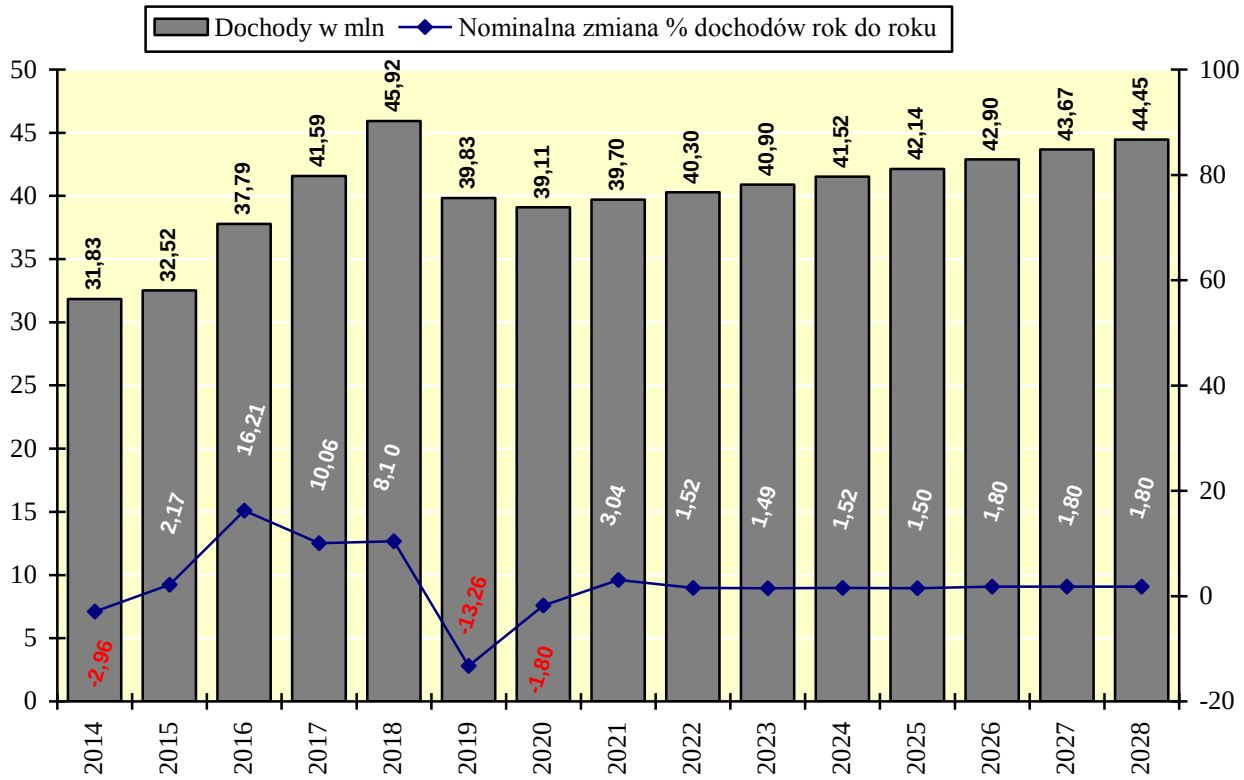

Prognozuje się, iż w horyzoncie nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, tj. w latach 2017-2019 (w których gmina ma określone do realizacji przedsięwzięcia), łącznie dochody gminy wyniosą 127.337,60 tys. zł, zgodnie ze stanem wiedzy na dzień złożenia niniejszej prognozy. W prognozowanym okresie z budżetu unijnego planuje pozyskać środki w łącznej wysokości **co najmniej 12.813,01 tys. zł.**

W perspektywie najbliższych czterech lat przewiduje się, że dochody gminy Biała: w 2017 r. w stosunku do poprzedniego roku wzrosną nominalnie o 10,06%, w 2018 r. wzrosną 8,1%, w 2019 r. spadną o 13,26%, w 2020 r. spadną o 1,8%.

Prognozowany przeciętny nominalny wzrost dochodów ogółem z roku na rok w całym okresie objętym prognozą, tj. w latach 2017-2028, wynosi 1,47%, co oznacza, że dochody z poziomu 41,59 mln zł w 2017 r. wzrosną do 44,45 mln zł w 2028 r.

Prognozy w zakresie wybranych głównych źródeł dochodów omówione zostały w dalszej części opracowania.

7.1.3.1. Prognoza dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych PIT

WYK. 2 PROGNOZA DOCHODOW Z PIT GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

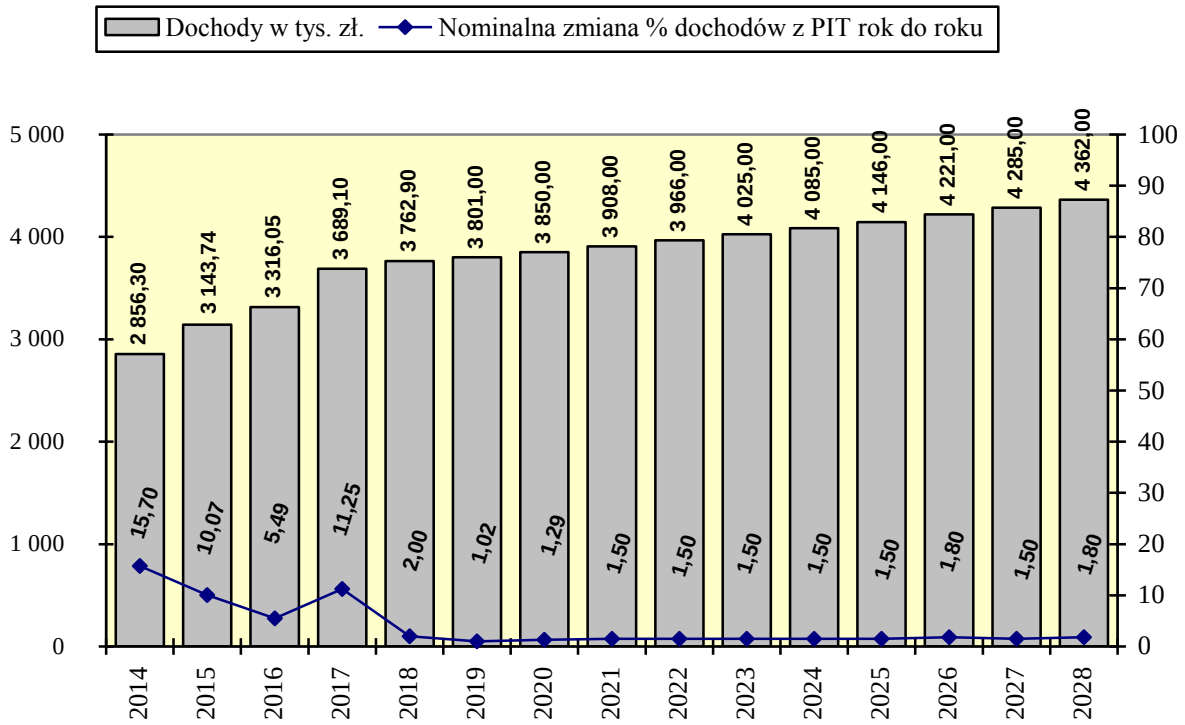

Prognozuje się, że wpływy z PIT gminy Biała w okresie pierwszych trzech lat prognozy tj. od 2017 r. do 2019 r. wyniosą 11.253,00 tys. zł, co będzie stanowiło **8,8%** planowanych do realizacji w tym okresie dochodów ogółem.

W perspektywie najbliższych czterech lat przewiduje się następującą dynamikę dochodów gminy Biała z PIT: w 2017 r. w stosunku do roku poprzedniego wzrosną nominalnie o 11,25%, w 2018 r. wzrosną o 2,0%, w 2019 r. wzrosną o 1,02%, w 2020 r. wzrosną o 1,29%,

Wpływy z PIT gminy Biała w perspektywie 2028 roku osiągną poziom 4.362 tys. zł, co stanowi wzrost o 672,9 tys. zł, tj. o 118,2%, w stosunku do 2017 roku.

Istotne znaczenie odgrywa tzw. wskaźnik partycypacji gmin w całości wpływów z PIT w skali kraju. Ministerstwo Finansów określiło ten wskaźnik dla 2016 r. na poziomie 37,89% wobec 37,79% dla 2016 r.

7.1.3.2. Prognoza dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych CIT

WYK. 3 PROGNOZA DOCHODOW Z CIT GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

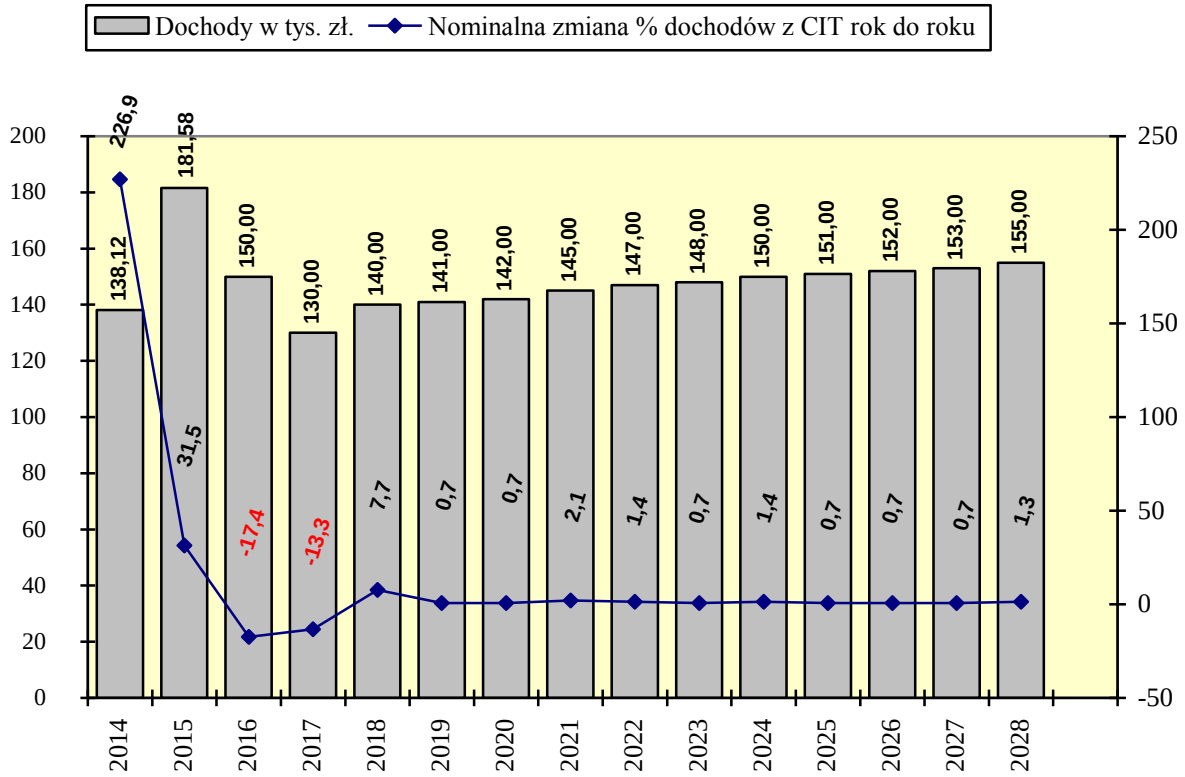

Prognozuje się, że wpływy gminy Biała z CIT w okresie pierwszych trzech lat prognozy, tj. od 2017 r. do 2019 r. wyniosą 411 tys. zł, co będzie stanowiło 0,3% planowanych do realizacji w tym okresie dochodów ogółem.

W okresie prognozy zakłada się nieznaczny wzrost tych dochodów. Prognozę tych dochodów na rok 2017 przyjęto jako średnią z wykonania z trzech ostatnich lat tego podatku. W latach 2017-2028 przewiduje się średni wzrost tego podatku CIT w wysokości 0,3%.

7.1.3.3. Prognoza dochodów z podatków i opłat

WYK. 4 PROGNOZA DOCHODOW Z PODATKÓW I OPŁAT GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

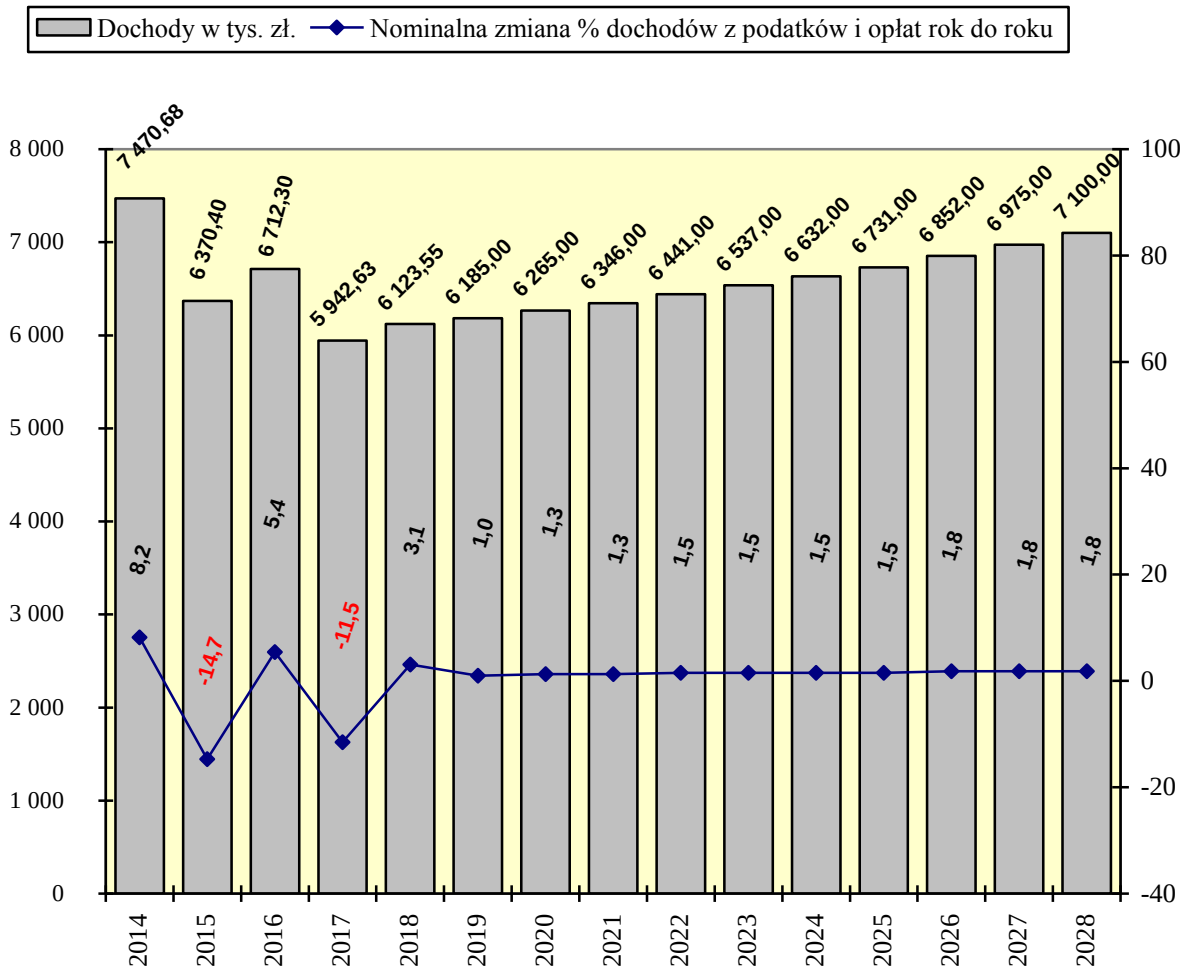

Prognozuje się, że wpływy gminy Biała z podatków i opłat w okresie trzech lat prognozy, tj. od 2017 r. do 2019 r. wyniosą 18.251,18 tys. zł, co będzie stanowiło 14,3% planowanych do realizacji w tym okresie dochodów ogółem.

W perspektywie najbliższych czterech lat przewiduje się następującą dynamikę dochodów gminy Biała z podatków i opłat: w 2017 r. w stosunku do poprzedniego roku zmaleją nominalnie o 11,5%, w 2018 r. wzrosną o 3,1%, w 2019 r. wzrosną o 1,0%, w 2020 r. wzrosną o 1,3%.

O wysokości dochodów z podatków i opłat w głównej mierze decydują wpływy z następujących źródeł:

1. podatek od nieruchomości,
2. podatek rolny.

W relacji rdr w latach 2017-2016 na spadek o 11,5% mają duże znaczenie wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych i podatku od spadków i darowizn, których wykonanie w 2016 r. jest bardzo wysokie i nieproporcjonalne do lat ubiegłych.

7.1.3.4. Prognoza dochodów z podatku od nieruchomości

WYK. 5 PROGNOZA DOCHODOW Z PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

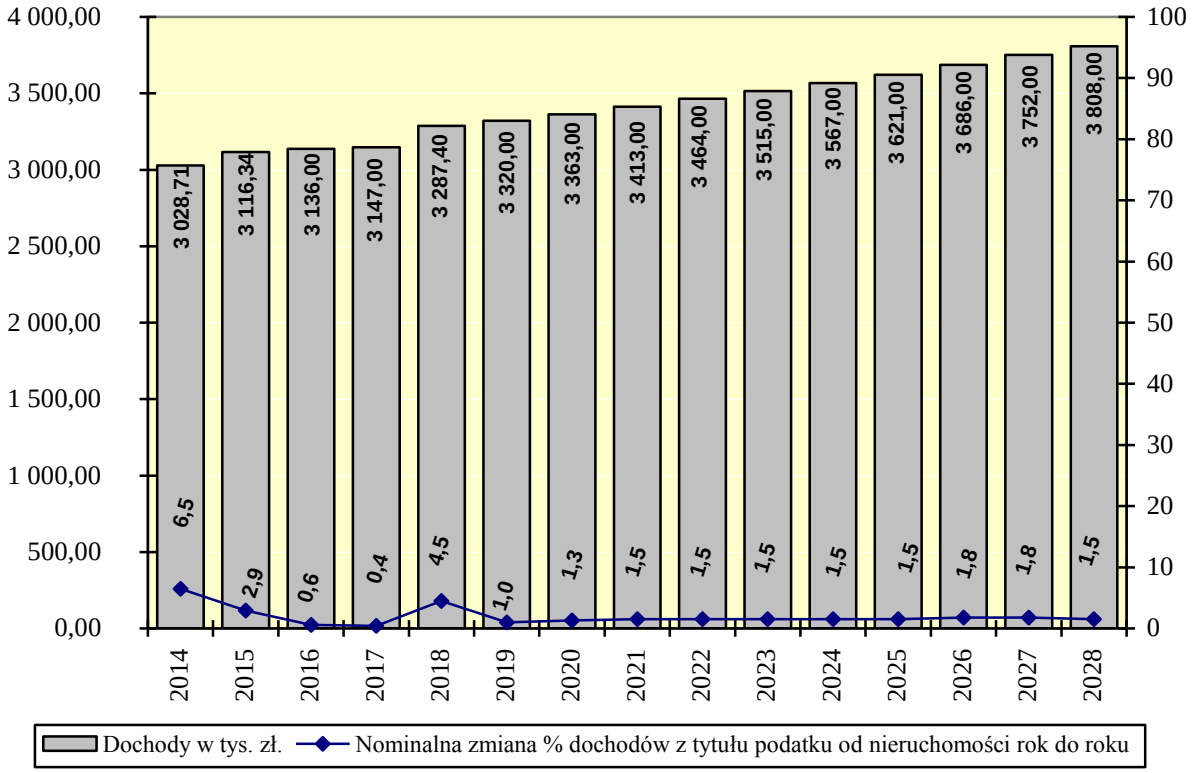

Prognozuje się, że wpływy gminy Biała z podatku od nieruchomości w okresie trzech lat prognozy, tj. od 2017 r. do 2019 r. wyniosą 9.754,4 tys. zł, co będzie stanowiło 7,7% planowanych do realizacji w tym okresie dochodów ogółem.

W perspektywie najbliższych czterech lat przewiduje się następującą dynamikę dochodów gminy Biała z podatku od nieruchomości: w 2017 r. w stosunku do poprzedniego roku wzrosną

nominalnie o 0,4%, w 2018 r. wzrosną o 4,5%, w 2019 r. wzrosną o 1,0%, w 2020 r. wzrosną o 1,3%.

W strukturze podatków i opłat lokalnych najistotniejszym źródłem jest podatek od nieruchomości. Środki pozyskiwane z tego tytułu w 2017 r. kształtują się na poziomie 3.147tys.zł, co stanowi 7,6% całkowitych wpływów gminy. W ostatnich latach (2014-2016) dynamika podatku od nieruchomości oscyluje wokół 103,3%, nie wynika to jednak jedynie ze wzrostu rok rocznie stawek podatku od nieruchomości, ale również ze wzrostu powierzchni bazy podatkowej pod działalność gospodarczą. W kolejnych latach (2017-2020) przewidywana jest dynamika wzrostu tego dochodu w granicach wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Fakt, że wpływy z tego źródła są wyższe niż dynamika stawek podatkowych wynika ze stałego rozwoju gminy i w efekcie zwiększającej się bazy podatkowej. Dlatego też w 2018 r. zwiększono dochody z tego tytułu o 100 tys. zł. od prognozowanego wskaźnika wzrostu, mając na uwadze nowo oddane inwestycje (kolejny rozwój firmy Ustronianka). Podatek od nieruchomości stanowi stabilne źródło dochodów, a w związku z odnotowanym spadkiem pozostałych dochodów, w tym podatku rolnego, wskaźnik wzrostu podatku od nieruchomości będzie corocznie ustalany, w sposób umożliwiający zbilansowanie budżetu zgodnie z art. 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[23].

7.1.3.5. Prognoza dochodów z podatku rolnego

Dochody z podatku rolnego są drugim obok wpływów z podatku od nieruchomości istotnym źródłem dochodów gminy Biała. Środki z tego tytułu w 2017 r. kształtują się na poziomie 2.335,25 tys. zł, co stanowi 5,6% całkowitych wpływów gminy.

Wielkość tego podatku uzależniona jest od średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok budżetowy, na którą gmina nie ma wpływu. Dlatego też przy szacowaniu tych wielkości należy mieć na uwadze duży wskaźnik ryzyka, że dochody te nie będą zrealizowane w takich wielkościach.

[23] Dz.U. 2013 poz. 885 ze zm.

WYK. 6 Kształtowanie się ceny skupu żyta w latach 2008-2017

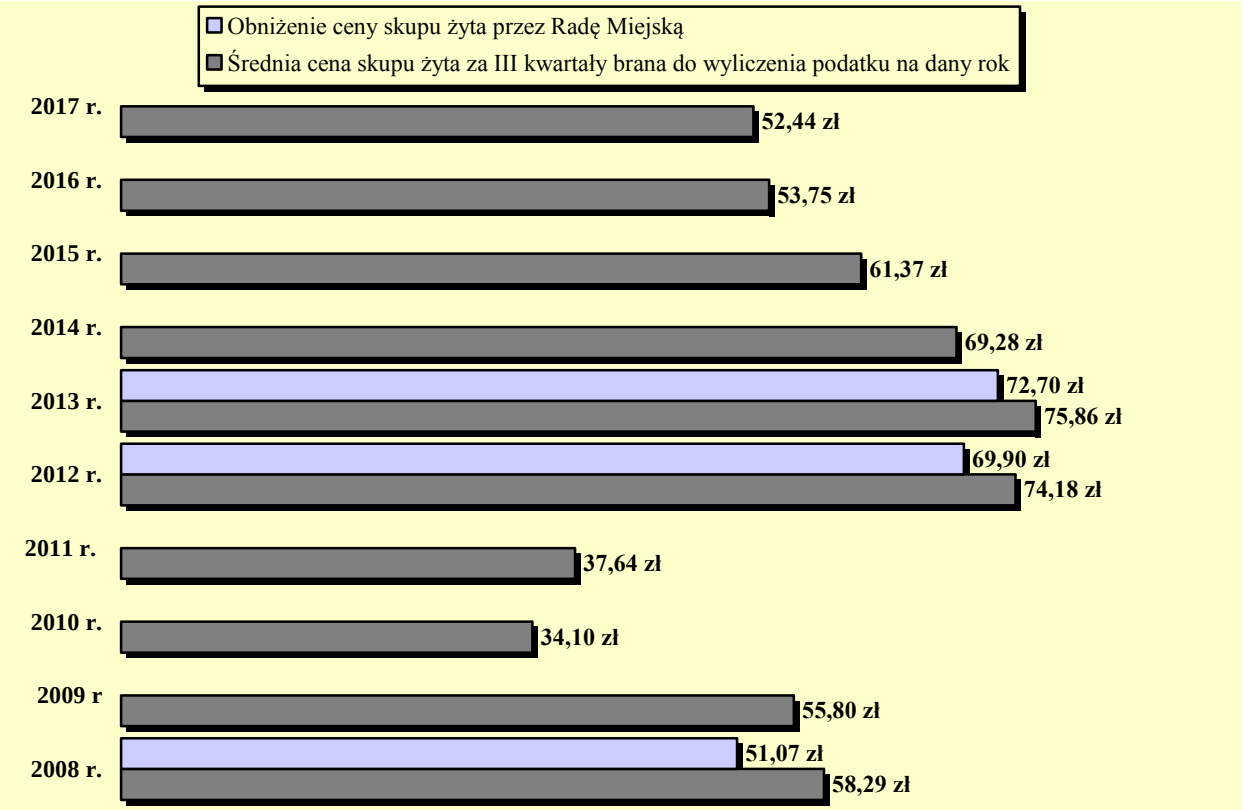

WYK. 7 PROGNOZA DOCHODOW Z PODATKU ROLNEGO GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

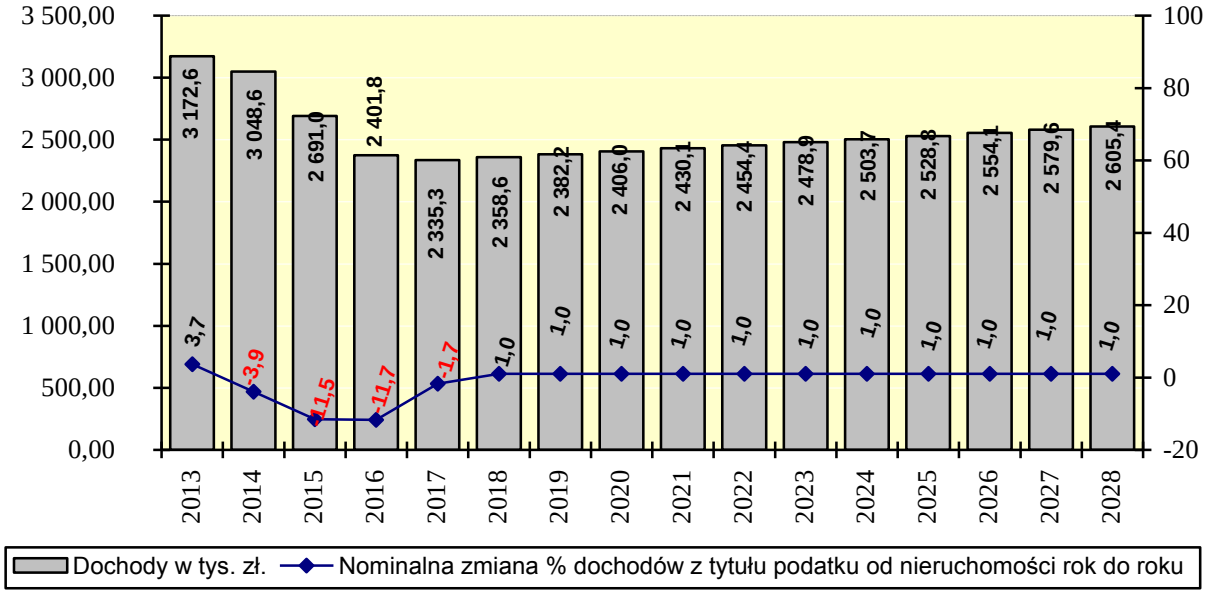

Prognozuje się, że wpływy gminy Biała z podatku rolnego w okresie trzech lat prognozy, tj. od 2017 r. do 2019 r. wyniosą 7.076,1 tys. zł, co będzie stanowiło 5,6% planowanych do realizacji w tym okresie dochodów ogółem.

W perspektywie najbliższych trzech lat przewiduje się następującą dynamikę dochodów gminy Biała z podatku rolnego: w 2017 r. w stosunku do poprzedniego roku zmaleją nominalnie o 1,7%, w 2018 r. do 2020 r wzrosną w każdym roku o 1,0%.

Powyższy wykres wskazuje jak niestabilna i zróżnicowana jest dynamika tych dochodów. Jak zaznaczono na wstępie podatek rolny jest znaczącym źródłem dochodów gminy, jego niestabilność powoduje jednak, że planowanie tego dochodu na okres wieloletni obarczone jest dużym ryzykiem przy planowaniu budżetów.

W 2017 r. przyjęto do wyliczenia tych dochodów ustawową cenę żyta (52,44 zł za 1dt).

W kolejnych latach (od 2018 r. do 2028 r.) zaplanowano wzrost tego podatku rok do roku na poziomie 1%.

7.1.3.6. Prognoza dochodów z subwencji ogólnej

WYK. 8 PROGNOZA DOCHODOW Z SUBWENCJI OGÓLNEJ GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

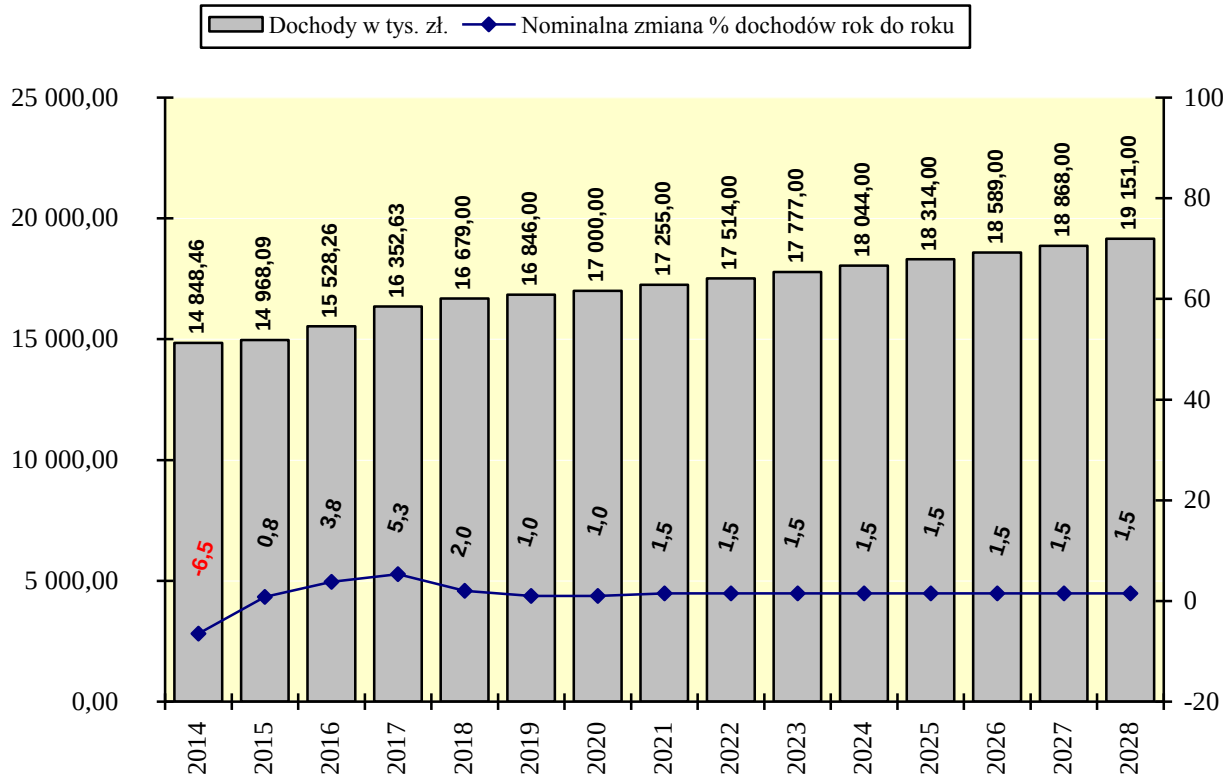

Prognozuje się, że wpływy gminy Biała z subwencji ogólnej w okresie pierwszych trzech lat prognozy, tj. od 2017 r. do 2019 r. wyniosą 49.877,63 tys. zł, co będzie stanowiło 39,2% planowanych do realizacji w tym okresie dochodów ogółem.

W perspektywie najbliższych czterech lat przewiduje się następującą dynamikę dochodów gminy Biała z subwencji ogólnej: w 2017 r. w stosunku do poprzedniego roku wzrosną nominalnie o 5,3%, w 2018 r. wzrosną o 2,0%, w 2019 r. wzrosną o 1,0%, w 2020 r. wzrosną o 1,0%.

Gmina Biała w ramach subwencji ogólnej otrzymuje środki z tytułu subwencji oświatowej, wyrównawczej i równoważącej naliczanej zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego[24].

Część oświatowa subwencji ogólnej w budżecie gminy Biała jest pierwszym pod względem wartości źródłem dochodów. Środki pozyskiwane z tego tytułu stanowią ok. 31-33% całkowitych wpływów gminy.

7.1.3.7. Prognoza dochodów z subwencji ogólnej w części oświatowej

WYK. 9 PROGNOZA DOCHODOW Z SUBWENCJI OGÓLNEJ W CZĘŚCI OŚWIATOWEJ GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

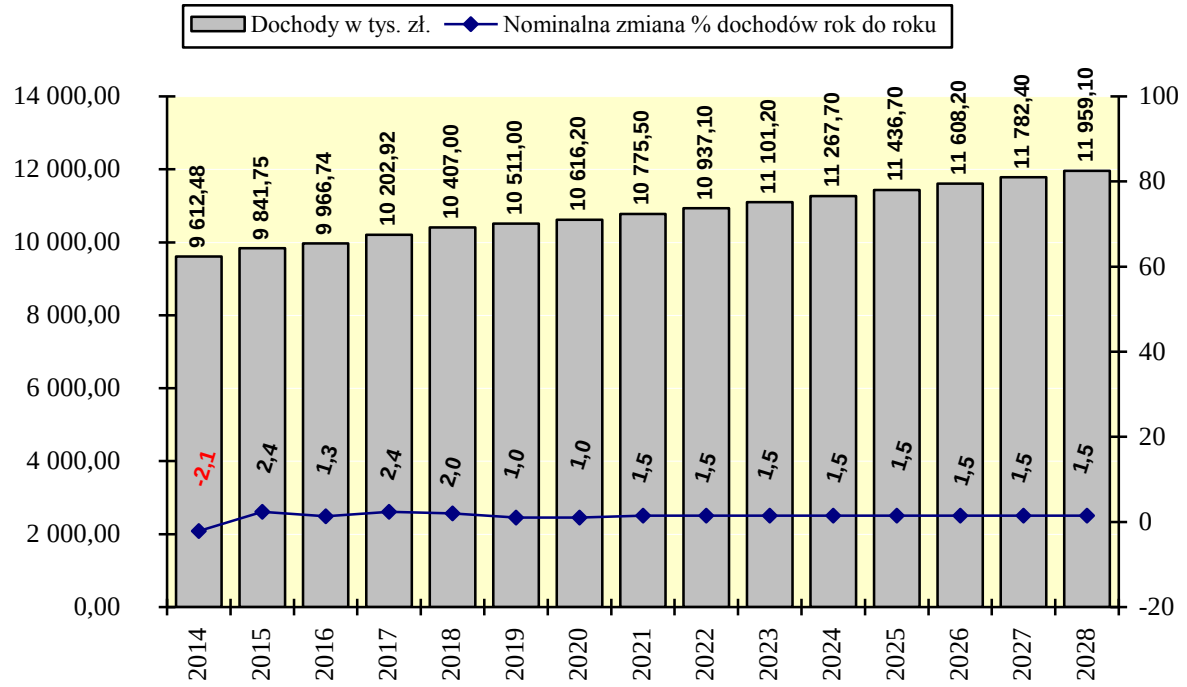

[24] Dz.U. 2016 poz. 198 ze zm.

Część oświatowa subwencji ogólnej w budżecie gminy Biała jest pierwszym pod względem wartości źródłem dochodów. Środki pozyskiwane z tego tytułu w 2017 r. kształtują się na poziomie 10.202,92 tys. zł, co stanowi 24,5% całkowitych wpływów gminy.

Wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustalana jest corocznie w ustawie budżetowej. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dzieli część oświatową subwencji ogólnej między poszczególne j.s.t. biorąc pod uwagę zakres realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych. W sposobie podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne j.s.t. uwzględnia się w szczególności:

- stopnie awansu zawodowego nauczycieli,
- typy i rodzaje szkół i placówek,
- liczbę uczniów w tych szkołach i placówkach, prowadzonych przez poszczególne j.s.t.

W niniejszej prognozie przyjęto, że w 2017 r. subwencja wzrośnie o 2,4% stosunku do roku 2016. W roku szkolnym 2016/2017 zanotowany został wzrost liczby dzieci w szkołach podstawowych i spadek liczby dzieci w gimnazjach w stosunku do poprzedniego roku szkolnego 2015/2016.

W kolejnych latach odnotowana planowana jest reforma w oświaty związana z utworzeniem 8 klas szkoły podstawowej i likwidacji gimnazjów. W związku z tym konieczna będzie reorganizacja, której szczegóły przekazane zostaną po uchwaleniu stosownych ustaw w tym zakresie. Sytuacja ta stanowić będzie kolejne zagrożenia na lata następne.

Zestawienie prognozowanej liczby uczniów w kolejnych latach w gminie Biała:

Szkoły Podstawowe

Rok szkolny	**Liczba uczniów według zameldowania**	**6 – latki**
2012/2013	578	
2013/2014	582	
2014/2015	669	94
2015/2016	680	112
2016/2017	703	6 klas
	Liczba klas wg nowej reformy oświatowej	
2017/2018	685	7 klas
2018/2019	781	8 klas
2019/2020	799	8 klas

Publiczne Gimnazja

Rok szkolny	**Liczba uczniów wg. zameldowania**	Liczba klas wg nowej reformy oświatowej
2012/2013	297	
2013/2014	282	
2014/2015	273	
2015/2016	277	
2016/2017	272	3 klasy
2017/2018	201	2 klasy
2018/2019	93	1 klasa

Prognozowany przeciętny nominalny wzrost subwencji oświatowej z roku na rok w całym okresie objętym prognozą, tj. w latach 2017-2028, wynosi 1,%, co oznacza, że dochody z poziomu 10.202,92 tys. zł w 2017 r. wzrosną do 11.959,1 tys. zł w 2028 r.

Przy obliczeniu wielkości tych dochodów uwzględniono, że od roku 2016 liczba dzieci będzie miała tendencję wzrostową. Zakłada się aby zachować wzrost procentowy wydatków w granicy zwiększenia procentowego subwencji oświatowej.

7.1.3.8. Prognoza dochodów z dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące

WYK. 10 PROGNOZA DOCHODOW Z DOTACJI I ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA CELE BIEŻĄCE GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

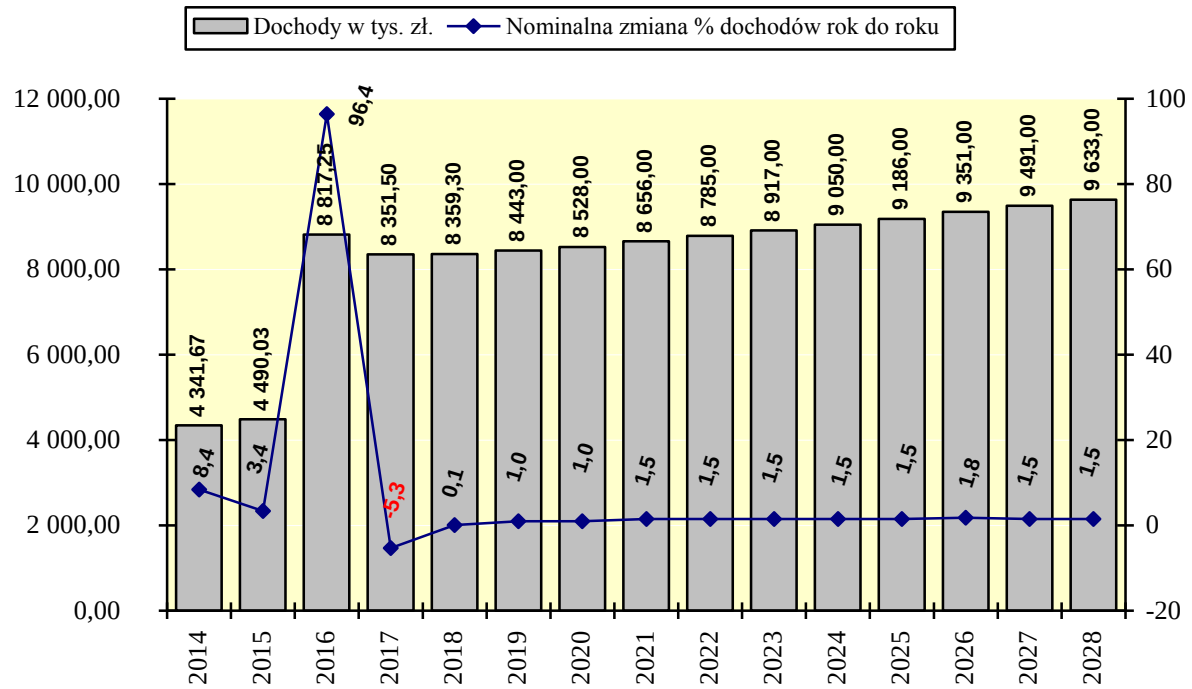

Prognozuje się, że wpływy gminy Biała z dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące w okresie pierwszych trzech lat prognozy, tj. od 2017 r. do 2019 r. wyniosą 25.153,8 tys. zł, co będzie stanowiło 19,8% planowanych do realizacji w tym okresie dochodów ogółem.

W perspektywie najbliższych czterech lat przewiduje się następującą dynamikę dochodów gminy Biała z dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące: w 2017 r. w stosunku do poprzedniego roku zmaleją nominalnie o 5,3%, w 2018 r. wzrosną o 0,1%, w 2019 r. wzrosną o 1,0%, w 2020 r. wzrosną o 1,0%.

W gminie Biała dochody z dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące stanowią głównie dotacje celowe z budżetu państwa na cele bieżące.

Środki otrzymywane z tytułu dotacji z budżetu państwa są przeznaczone na finansowanie:

1. zadań własnych, w tym:
   - wychowania przedszkolnego, przy czym dotacja została ujęta w perspektywie sięgającej do 2021 r., zgodnie z okresem na który została ustalona w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych ustaw[25],
   - wypłat zasiłków stałych,
   - funkcjonowania ośrodków pomocy społecznej,
   - dożywiania dla potrzebujących,
   - realizacji wieloletniego programu w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
   - opłacenia składek na ubezpieczenie zdrowotne płaconych za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej,
   - wypłat zasiłków i pomocy w naturze oraz składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe,
2. zadań zleconych, w tym:
   - wypłat świadczeń rodzinnych,
   - realizacji programu „Rodzina 500+”,
   - opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczeń dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego,

[25] Dz.U. 2013 poz. 827 ze zm.

– realizacji zadań z zakresu administracji rządowej z zakresu spraw USC, spraw obywatelskich, ewidencji działalności gospodarczej, spraw obrony cywilnej.

Dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego, stanowiące zwrot poniesionych kosztów za ucznia niebędącego mieszkańcem gminy Biała, o których mowa w art. 90 ust. 2c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty[26] ujęte zostały w pierwszej perspektywie prognozy tj. w latach 2017-2019.

7.1.3.9. Prognoza dochodów ze sprzedaży majątku

WYK. 11 PROGNOZA DOCHODÓW ZE SPRZEDAŻY MAJĄTKU GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

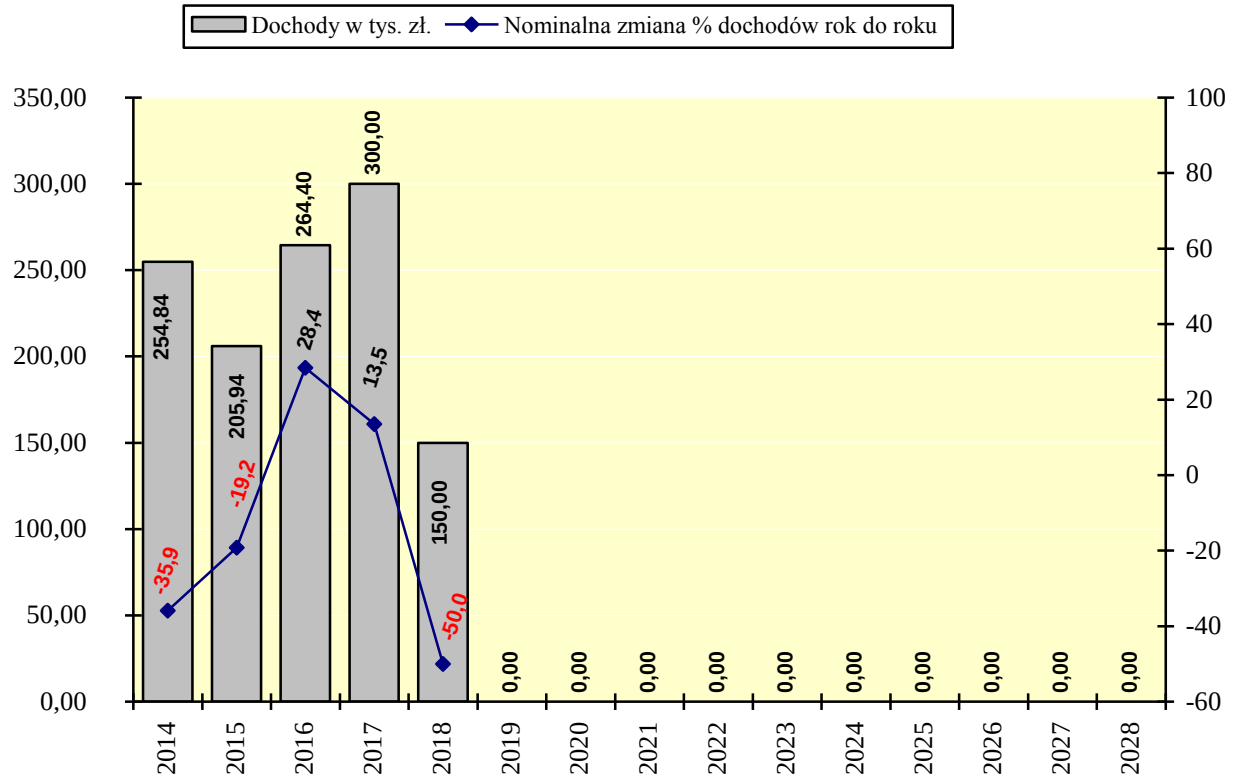

Prognozuje się, ze wpływy gminy Biała ze sprzedaży majątku w okresie objętym prognozą wyniosą:

– w 2017 r. – 300.000 zł,

[26] Dz.U.2004 Nr 256, poz. 2572 ze zm.

– w 2018 r. – 150.000 zł.

Na dochody ze sprzedaży majątku składają się wpływy ze sprzedaży lokali, nieruchomości i gruntów.

Duża zmienność czynników wpływających na wysokość dochodów ze sprzedaży majątku, w tym w szczególności brak stabilności na rynku nieruchomości, powoduje, że prognozowane w oparciu o realizację dochodów uzyskanych w ostatnich kilku latach obarczone byłoby dużym ryzykiem. Możliwe prognozowanie dochodów z tego źródła zawężono do 2018 r.

Prognoza dochodów ze sprzedaży nieruchomości i lokali powstała w oparciu o przegląd oraz weryfikację stanu majątku gminy Biała.

7.1.3.10. Prognoza dochodów z dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje

WYK. 12 PROGNOZA DOCHODOW Z DOTACJI I ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA INWESTYCJE GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

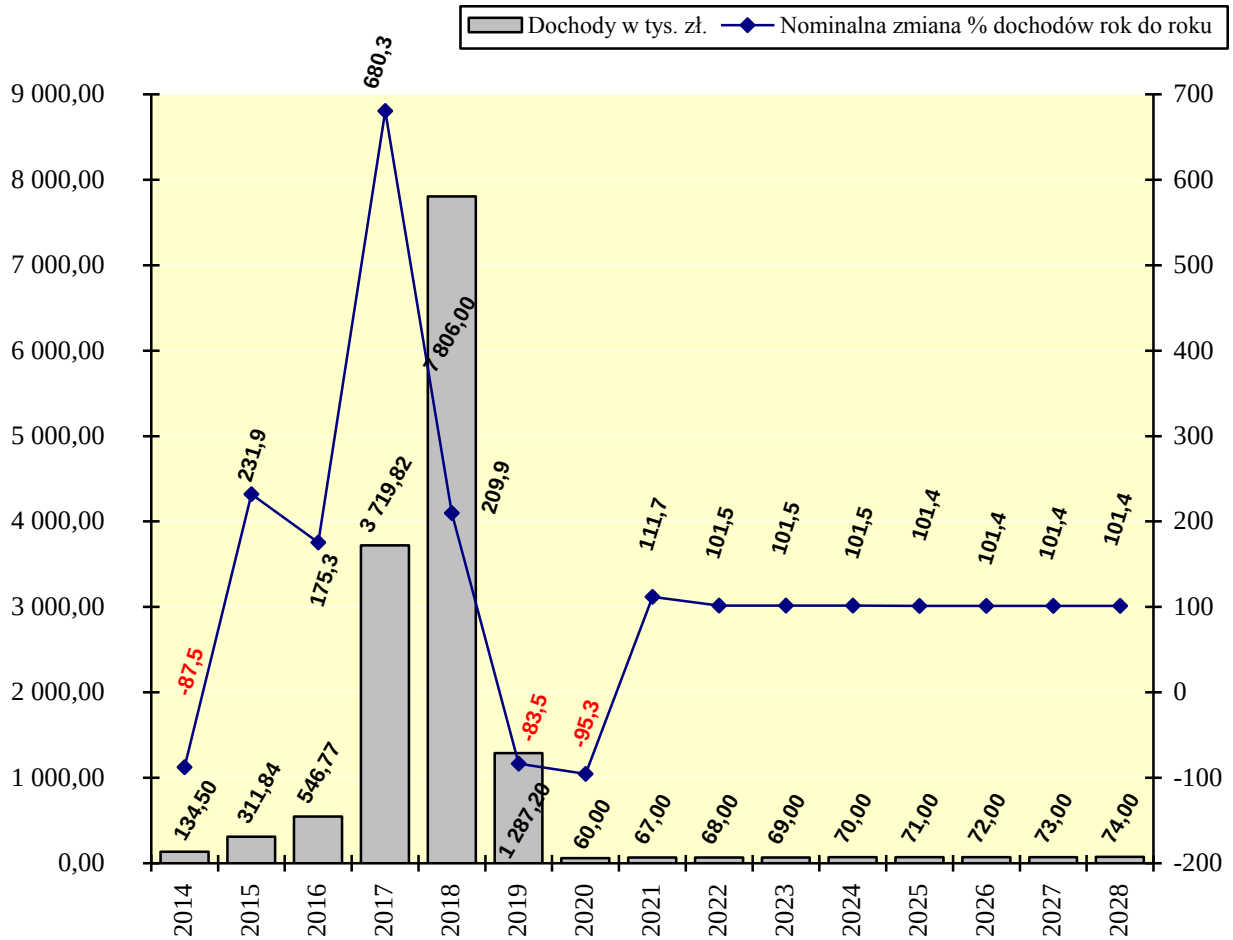

W gminie Biała dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje stanowią:

1. dotacje z budżetu państwa stanowiące zwrot poniesionych wydatków inwestycyjnych dokonanych w ramach funduszu sołeckiego (obliczenia wartości tych dochodów dokonano na podstawie danych historycznych z trzech ostatnich lat),
2. środki na dofinansowanie projektów realizowanych w ramach programów Unii Europejskiej z perspektywy finansowej 2014-2020.

Przy konstruowaniu Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028 w okresie 2017-2019 ujęto do danych prognozowane wpływy na zadania inwestycyjne ujęte w obowiązującej Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2016-2028.

Zgodnie z założeniami gmina złoży wniosek o dofinansowanie następujących zadań:

1. Termomodernizacja budynku szkoły w Białej przy ul. Tysiąclecia 16",
2. Budowa drogi na ul. Kilińskiego w Białej,
3. Budowa drogi na ul. Opolskiej w Białej – etap I i II,
4. Realizacja Projektu związanego z obsługą programu ePodatnik.

Planowane dofinansowanie ujęte zostało w WPF w zakresie przychodów (w roku realizacji zadania) i dochodów (w wysokości 60% kosztów zadania, po upływie roku od realizacji zadania), z wyjątkiem zadania związanego z projektem „ePodatnik", które finansowane jest w całości ze środków unijnych oraz wkładu poszczególnych gmin do kosztów niekwalifikowanych (podatek VAT).

Reasumując dochody z tytułu realizacji inwestycyjnych programów Unii Europejskiej będą realizowane w latach 2017-2019 i wyniosą łącznie 12.813,02 tys. zł.

Prognoza sukcesywnie będzie korygowana o nowe środki unijne, w momencie pojawienia się wszystkich wytycznych dotyczących współfinansowania zadań przy udziale tych środków.

8.2. Wynik zbiorczy prognozy wydatków

8.2.1. Prognoza wydatków ogółem

WYK. 13 PROGNOZA WYDATKÓW OGÓŁEM GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

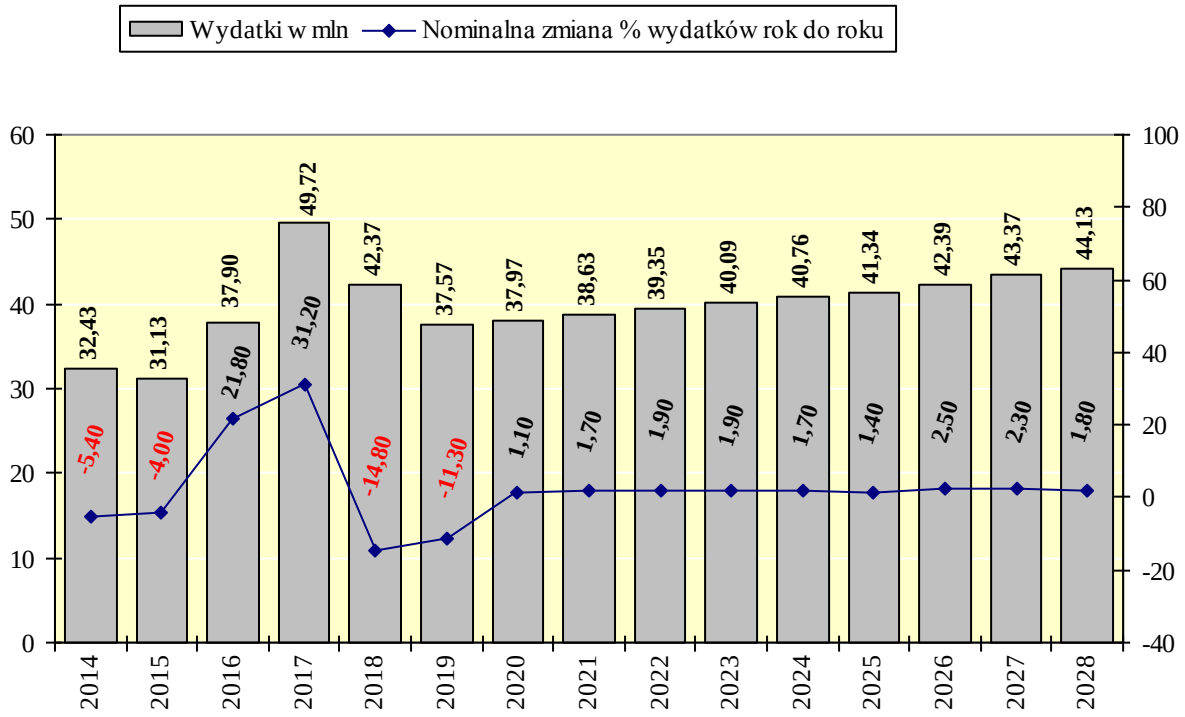

Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biała na lata 2017-2028 zapewnia pełną zgodność wydatków 2017 roku z ustalonymi w budżecie na 2017 r.

Poziom prognozowanych wydatków zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi gminy Biała. Jednocześnie szczególna uwaga skoncentrowana została na konieczności generowania w odpowiedniej wysokości środków na spłatę zobowiązań dłużnych, powstałych na skutek zastosowania inżynierii finansowej wykorzystującej finansowanie zewnętrzne przy kontynuacji realizacji programu inwestycyjnego gminy. Poziom prognozowanych wydatków wpisuje się w konsekwentnie realizowany program ograniczania deficytu budżetu gminy, z perspektywą generowania nadwyżek budżetowych począwszy od 2018r. Działanie to jest niezbędne dla sukcesywnej, planowej spłaty zadłużenia. Założony poziom wydatków zapewnia jednocześnie realizację strategicznego celu gminy, jakim jest zagwarantowanie środków na dalszy rozwój gminy poprzez kolejne inwestycje.

Reasumując prognozowany poziom wydatków gminy w projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2028 zapewnia w prognozowanym okresie spłatę zadłużenia gminy przy zagwarantowaniu środków na rozwój.

W perspektywie najbliższych pięciu lat przewiduje się, że wydatki gminy Biała: w 2017 r. w stosunku do poprzedniego roku ulegną nominalnemu zwiększeniu o 31,2%, w 2018 r. spadną o 14,8%, w 2019 r. spadną o 11,3%, w 2020 r. wzrosną o 1,1%, w 2021 r. wzrosną o 1,7%. Dane te ulegną zmianie z uwagi na przewidywane włączenie do prognozy środków z Unii Europejskiej lub środków z innych źródeł.

Obserwowane wahania wydatków ogółem w pierwszych latach prognozy spowodowane są zmianami w poziomie nakładów inwestycyjnych, które wynikają z założonej w prognozie kontynuacji realizacji programu inwestycyjnego.

Zgodnie z prognozą łączne wydatki w latach 2017-2019 wyniosą 129,66 mln zł, z tego wydatki bieżące 107,36 mln zł i wydatki majątkowe 22,3 mln zł (17,2% wydatków ogółem).

Prognozowany przeciętny nominalny wzrost wydatków procentowy ogółem z roku na rok w całym okresie objętym Prognozą, tj. w latach 2017-2028, wynosi 1,79%. Jednakże wydatki z poziomu 49,72 mln zł w 2017 r. spadną do kwoty 44,13 mln zł w 2028 r., tj. o 11,2%.

8.2.2. Wynik zbiorczy prognozy wydatków bieżących

WYK. 14 PROGNOZA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

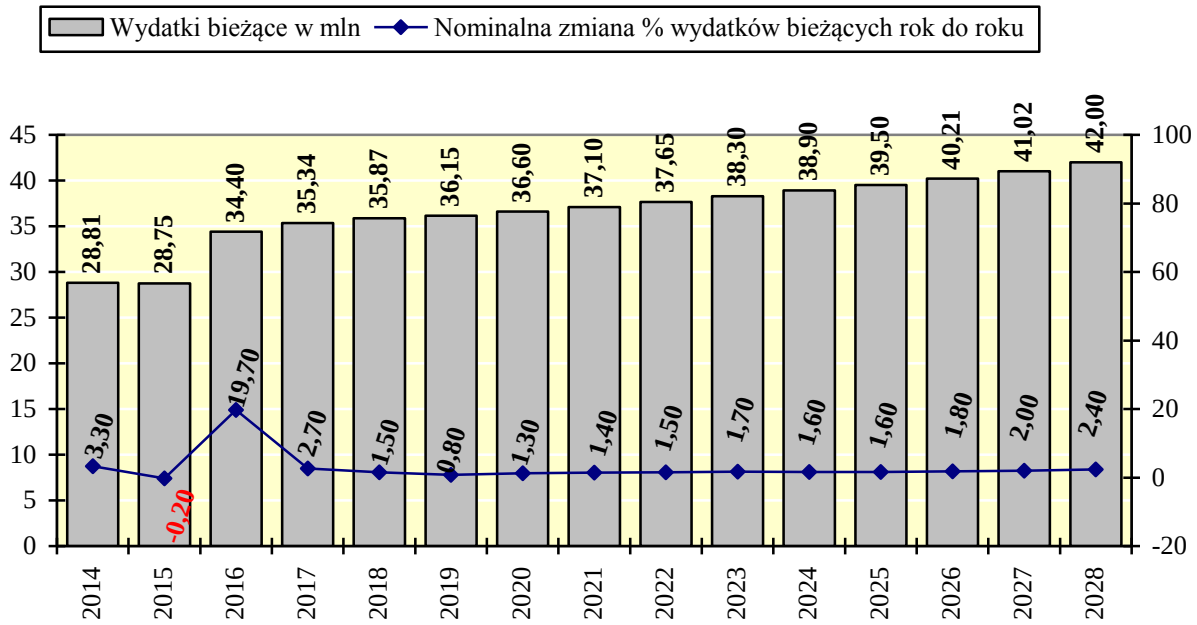

W perspektywie najbliższych pięciu lat przewiduje się, że wydatki bieżące gminy Biała: w 2017r. w stosunku do poprzedniego roku w ujęciu nominalnym wzrosną o 2,7%, w 2018 r. wzrosną 1,5%, w 2019 r. wzrosną o 0,8%, w 2020 r. wzrosną o 1,3%, w 2021 r. wzrosną o 1,4%.

Prognozowany przeciętny wzrost wydatków bieżących z roku na rok w latach 2017-2028 wynosi 1,7%, co oznacza, że wydatki z poziomu 35,34 mln zł w 2017 r. wzrosną do 42,0 mln zł w 2028r.

W związku z ograniczonymi możliwościami budżetowymi gminy wynikającymi w szczególności z prognozowanego poziomu dochodów oraz utrzymywaniem się niepewności w kształtowaniu się zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania gminy w 2017 r. i w latach następnych, zakłada się kontynuację racjonalizowania wydatków bieżących.

Ograniczenia formalno-prawne dla wydatków bieżących w horyzoncie rocznym i wieloletnim wynikają także z konieczności respektowania od 2011 r. na etapie planowania i realizacji budżetu zasady co najmniej zrównoważonego budżetu bieżącego wyrażonej w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[27]. Priorytetem w zakresie planowania wydatków bieżących będzie zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obiektów i urządzeń oraz zaspokojenie bieżących potrzeb w związku z realizacją zadań gminy w warunkach konsekwentnej racjonalizacji wydatków bieżących. W ramach wydatków bieżących uwzględniono przede wszystkim wydatki zdeterminowane w szczególności:

- kosztami obsługi długu w związku z zaciągniętymi w poprzednich latach i planowanymi do podjęcia w latach 2017-2018 długoterminowymi zobowiązaniami z tytułu kredytów i pożyczek,
- zobowiązaniami stanowiącymi przedsięwzięcia wieloletnie,
- wydatkami w związku z przekazanymi w br. i planowanymi do przekazania w 2017 roku i latach następnych do użytkowania i do bieżącego utrzymania inwestycjami, w tym w szczególności w zakresie infrastruktury sportowej oraz w obszarze kultury,
- wydatkami związanymi z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw.

Wydatki bieżące zostały ustalone przy generalnym założeniu dążenia do utrzymania dotychczasowego zakresu i poziomu usług publicznych świadczonych przez gminę na rzecz

[27] Dz.U. 2013 poz. 885 ze zm.

mieszkańców. Obniżenie możliwości finansowych budżetu ze względu na ograniczone dochody (jako skutek zmian systemowych polegających na obniżeniu skali podatkowej) wymaga od dysponentów zwiększania efektywności gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności w obszarach, które generują najwyższe koszty bieżące. Konieczne będzie utrzymanie zwiększonej dyscypliny budżetowej w zakresie tych kategorii wydatków, m.in. poprzez rygorystyczne respektowanie zasady oszczędności zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych jako uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów.

W długim okresie założono zwiększenie elastyczności budżetu, związane ze zmniejszeniem udziału wydatków obligatoryjnych w wydatkach bieżących. Przez pojęcie „wydatków obligatoryjnych" – na potrzeby niniejszej prognozy – należy rozumieć koszty wynikające z obsługi zadłużenia (oprocentowanie długu).

Zakłada się również, że w przypadku gwałtownego obniżenia dochodów bieżących gminy, zmniejszone zostaną wydatki przeznaczane na inicjatywę lokalną i fundusz sołecki.

Inwestycje wprowadzane do realizacji będą szczegółowo analizowane pod względem generowania w przyszłości wydatków bieżących, w celu nie dopuszczenia nadmiernego ich wzrostu w stosunku do dochodów bieżących.

TAB. 2 WYDATKI BIEŻĄCE GMINY BIAŁA WG SFER W LATACH 2013-2015

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2013 r.		2014 r.		2015 r.		DYNAMIKA		
		Wykonanie	Struk-tura	Wykonanie	Struk-tura	Wykonanie	Struk-tura	2015 /2013	2014/ 2013	2015/ 2014
		w zł	w %	w zł	w %	w zł	w %	w %	w %	w %
Wydatki bieżące		**27 904 346**	**100,0**	**28 811 822**	**100,0**	**28 754 817**	**100,0**	**103,0**	**103,3**	**99,8**
I.	Transport i łączność	573 139	2,1	601 414	2,1	540 489	1,9	94,3	104,9	89,9
II.	Gospodarka nieruchomościami i zasobem mieszkaniowym	1 363 471	4,9	1 152 474	4,0	1 065 419	3,7	78,1	84,5	92,4
III.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 230 542	4,4	1 843 646	6,4	1 774 671	6,2	144,2	149,8	96,3
IV.	Edukacja, oświata	14 084 479	50,5	13 990 457	48,6	14 034 747	48,8	99,6	99,3	100,3
V.	Bezpieczeństwo publiczne	257 946	0,9	204 391	0,7	236 232	0,8	91,6	79,2	115,6
VI.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4 181 996	15,0	4 256 995	14,8	4 424 377	15,4	105,8	101,8	103,9
VII.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 223 068	4,4	1 294 715	4,5	1 282 935	4,5	104,9	105,9	99,1
IX.	Kultura fizyczna, sport	228 511	0,8	223 461	0,8	237 347	0,8	103,9	97,8	106,2
X.	Finanse i różne rozliczenia	214 568	0,8	244 665	0,8	179 233	0,6	83,5	114,0	73,3
XI.	Pozostałe wydatki	4 546 626	16,3	4 999 604	17,4	4 979 367	17,3	109,5	110,0	99,6

TAB. 3 PROGNOZA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH WG SFER W GMINIE BIAŁA W LATACH 2016-2018

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2016 r.		2017 r.		2018 r.		DYNAMIKA		
		Przewidywane wykonanie	Struk-tura	Plan	Struk-tura	Prognoza	Struk-tura	2016 /2015	2017 2016	2018/ 2017
		wzł	w %	wzł	w %	wzł	w %	w %	w %	w %
Wydatki bieżące		**34 569 283**	**100,0**	**35 341 612**	**100,0**	**35 871 250**	**100,0**	**120,2**	**102,2**	**101,5**
I.	Transport i łączność	600 000	1,7	587 504	1,7	700 000	2,0	111,0	97,9	119,1
II.	Gospodarka nieruchomościami i zasobem mieszkaniowym	1 400 000	4,0	1 198 300	3,4	1 400 000	3,9	131,4	85,6	116,8
III.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 100 000	6,1	2 319 837	6,6	2 200 000	6,1	118,3	110,5	94,8
IV.	Edukacja, oświata	13 847 236	40,1	13 887 728	39,3	14 096 000	39,3	98,7	100,3	101,5
V.	Bezpieczeństwo publiczne	295 500	0,9	324 235	0,9	330 000	0,9	125,1	109,7	101,8
VI.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	8 950 444	25,9	10 054 383	28,4	10 205 000	28,4	202,3	112,3	101,5
VII.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 167 311	3,4	1 164 940	3,3	1 250 000	3,5	91,0	99,8	107,3
IX.	Kultura fizyczna, sport	250 000	0,7	266 660	0,8	280 000	0,8	105,3	106,7	105,0
X.	Finanse i różne rozliczenia	160 000	0,5	570 000	1,6	550 000	1,5	89,3	356,3	96,5
XI.	Pozostałe wydatki	5 798 792	16,8	4 968 025	14,1	4 860 250	13,5	116,5	85,7	97,8

Poziom finansowania bieżących wydatków edukacyjnych subwencją oświatową gminy Biała stanowi około 72,6% wydatków bieżących ogółem (średni poziom z lat 2012-2017). Na bieżąco monitorowany jest system finansowania oświaty, w celu nie dopuszczenia zwiększenia udziału środków własnych w tych wydatkach.

8.2.3. Wynik zbiorczy prognozy wydatków majątkowych

WYK. 15 PROGNOZA WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

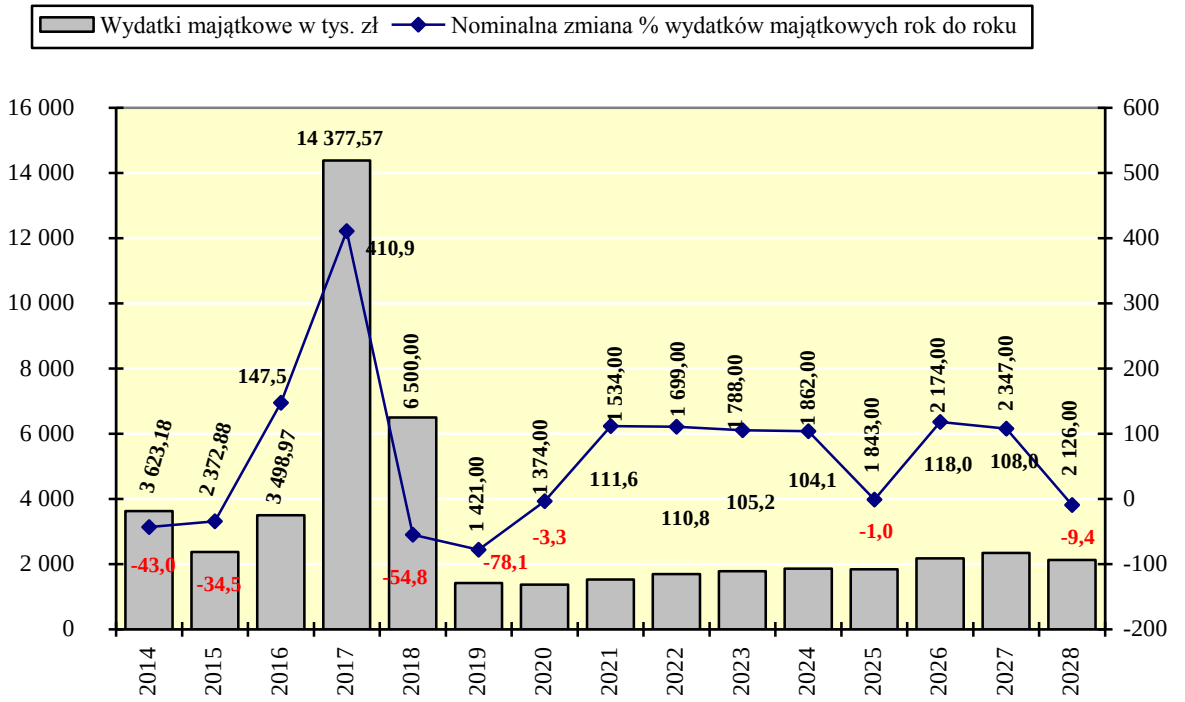

Nakłady inwestycyjne zakładane na lata 2017-2019 obejmują realizację strategicznych projektów infrastrukturalnych ujętych w przedsięwzięciach. W kolejnych latach wydatkom inwestycyjnym nie są przypisane zadania. Przewiduje się realizację zadań inwestycyjnych z równoczesnym pozyskaniem środków na ten cel (w wysokości 60% kosztów inwestycji), co zwiększy potencjał inwestycyjny gminy w latach kolejnych. Wobec braku danych planistycznych nie może to nastąpić w obecnym dokumencie.

W projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej zostały uwzględnione te wieloletnie przedsięwzięcia inwestycyjne (zadania inwestycyjne), które spełniają następujące kryteria:

- są przedsięwzięciami, które będą kontynuowane w 2017 r. i w latach następnych,
- są przedsięwzięciami planowanymi do rozpoczęcia w 2017 r. i realizacji w latach następnych.

Potencjał inwestycyjny gminy Biała ściśle związany jest z ograniczeniem wydatków bieżących, odnotowana tendencja spadkowa dochodów negatywnie wpływa na możliwości inwestycyjne gminy Biała. Dlatego też ponoszenie kolejnych wydatków majątkowych związane będzie z zasilaniem budżetu gminy kolejnymi kredytami. Niniejszy dokument nie przewiduje od

roku 2019 dalszego zwiększania przychodów z tego tytułu. Mające jednak na uwadze dane historyczne, w celu prowadzenia dalszego rozwoju gminy Biała konieczne będzie podejmowanie dalszych kroków w zakresie zwiększania kredytu. Przygotowanie projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej w zakresie przedsięwzięć inwestycyjnych zostało poprzedzone analizą i weryfikacją pod względem rzeczowym dotychczasowych planów inwestycyjnych oraz nowych zamierzeń w celu dostosowania do limitów środków finansowych, które mogą być w poszczególnych latach przeznaczane z budżetu Gminy Biała na wydatki majątkowe. Mając na uwadze obecną sytuacje finansową gminy Biała do przedsięwzięć ujęto minimum, tzn. umieszczono w niej wydatki, które rozpoczęte zostały w i przed 2017 r.

Dla każdego przedsięwzięcia, poza nazwą, określono lata realizacji, jednostkę koordynującą (realizującą), łączne nakłady finansowe, łączny limit wydatków oraz limity wydatków w poszczególnych latach. Horyzont czasowy dokumentu został wyznaczony przez najbardziej odległy termin zakończenia przedsięwzięcia, dla którego zaplanowano środki na realizację.

W dokumencie ujęto przedsięwzięcia realizowane i planowane do realizacji przy współfinansowaniu środkami Unii Europejskiej. W przypadku nie uzyskania dofinansowania realizacja zadań wymagać będzie nowej oceny sytuacji finansowej. Nadal zachowana musi pozostać dyscyplina w zakresie zadań finansowych przy udziale środków z kredytu, tj. w przypadku odstąpienia w danym roku z realizacji zadania współfinansowanego ze środków kredytu, należy dokonać zmniejszenia przychodów z tego tytułu.

Priorytetem we wprowadzaniu do kolejnych budżetów zadań inwestycyjnych będą przede wszystkim przedsięwzięcia współfinansowane ze środków z nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020, **gmina zamierza wykorzystać jak największą pulę środków z nowego rozdania unijnego.** Nie wyklucza to jednak z realizacji pozostałe zadania inwestycyjne, takie jak budowa dróg dojazdowych do pól, współfinansowane ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, jak i pozostałych zadań z zakresu dróg, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, które finansowane będą w całości ze środków własnych gminy. Analiza wielkości nakładów na w/w inwestycje uzależniona będzie od sytuacji finansowej gminy w poszczególnych latach budżetowych.

Planuje się również **udział gminy Biała we współfinansowaniu zadań** realizowanych wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego (szczebel powiatowy czy wojewódzki). Tu jednak zakłada się, że współfinansowanie w pierwszej kolejności udzielone zostanie na:

– zadania współfinansowane przy udziale środków zewnętrznych,
– zadania strategiczne, ważne z punktu rozwoju gminy Biała.

8.3. Prognoza wyniku budżetu

WYK. 16 PROGNOZA WYNIKU BUDŻETU GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

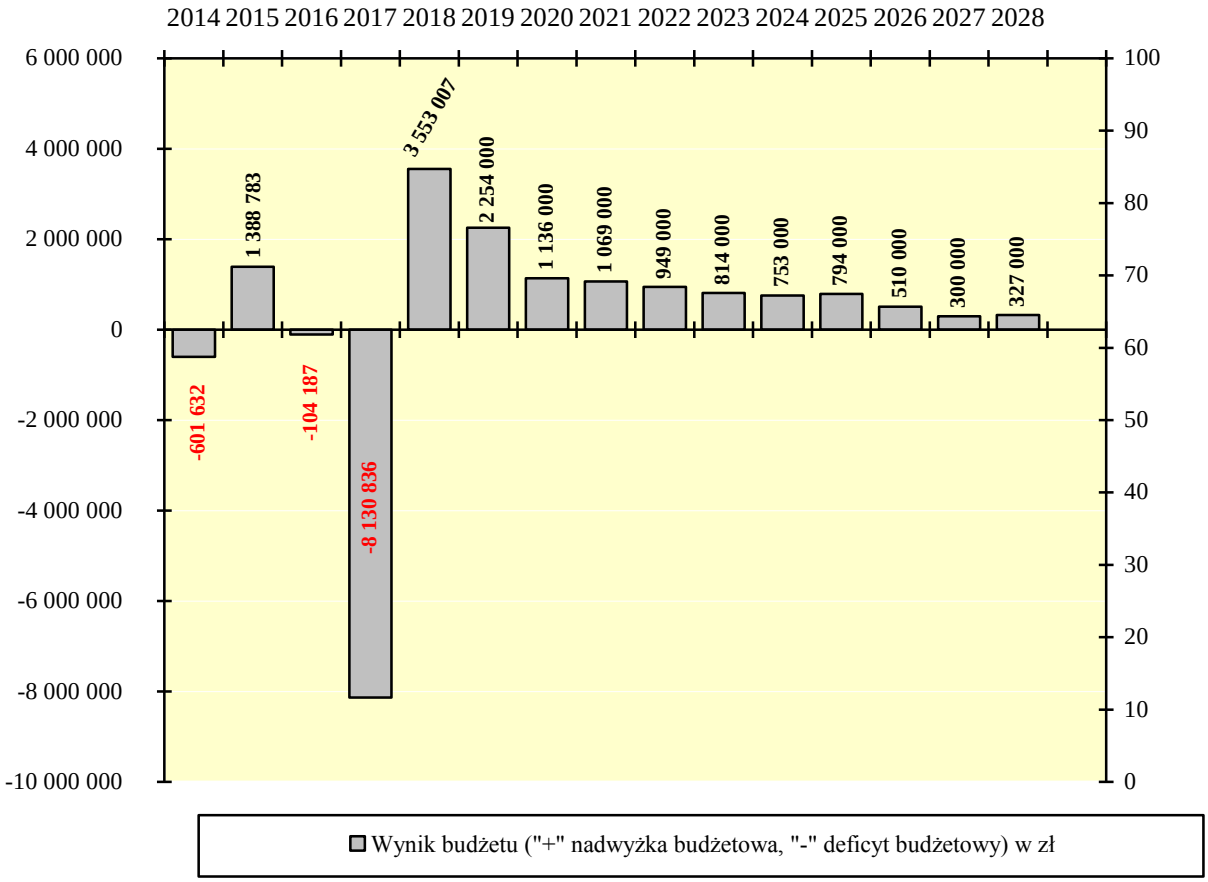

Prognozowany wynik budżetu – definiowany jako różnica pomiędzy dochodami a wydatkami – odzwierciedla założenia przyjęte przy konstruowaniu Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2017-2028 i projektu budżetu na 2017 rok. Początkowy okres prognozy uwzględnia kontynuację programu inwestycyjnego gminy skutkującego generowaniem deficytu budżetu w związku z zaangażowaniem w finansowanie inwestycji środków zwrotnych, w tym przeznaczonych na refinansowanie projektów realizowanych przy współudziale środków unijnych. Program redukcji deficytu budżetu gminy przewiduje począwszy od 2018 r. uzyskiwanie nadwyżki budżetowej w celu spłaty zobowiązań dłużnych.

8.4. Prognoza rozchodów

WYK. 17 PROGNOZA ROZCHODOW GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

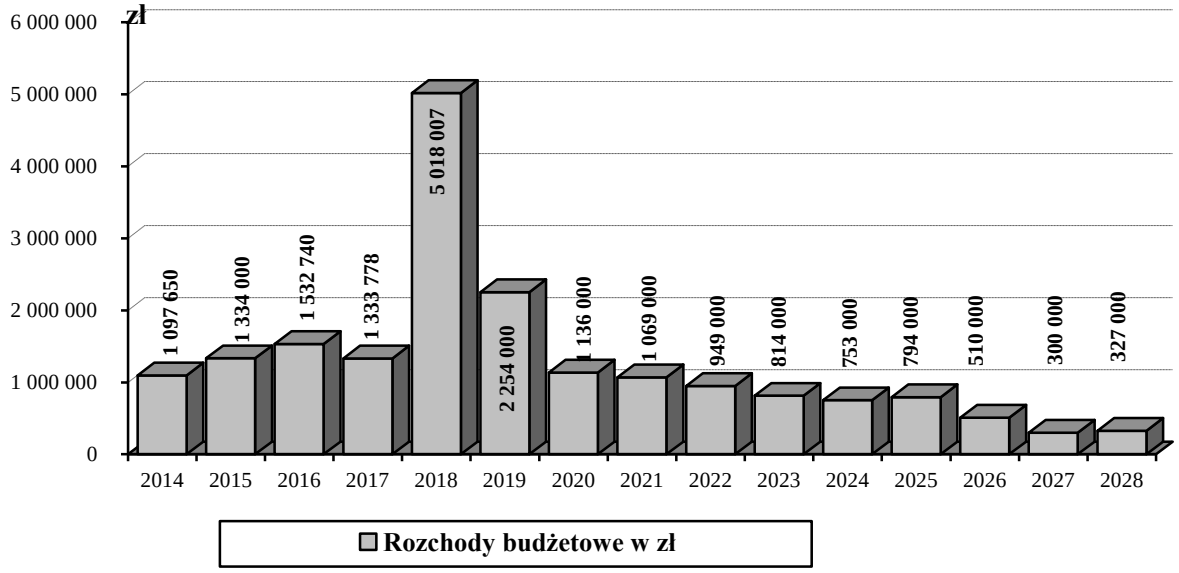

Wielkości rozchodów w poszczególnych latach są zgodne z harmonogramem spłat kredytów zaciągniętych w latach poprzednich. Spłaty kredytów planowanych do zaciągnięcia w latach 2017-2018 są założeniami przyjętymi w tej prognozie.

8.5. Prognoza przychodów

WYK. 18 PROGNOZA PRZYCHODOW GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028

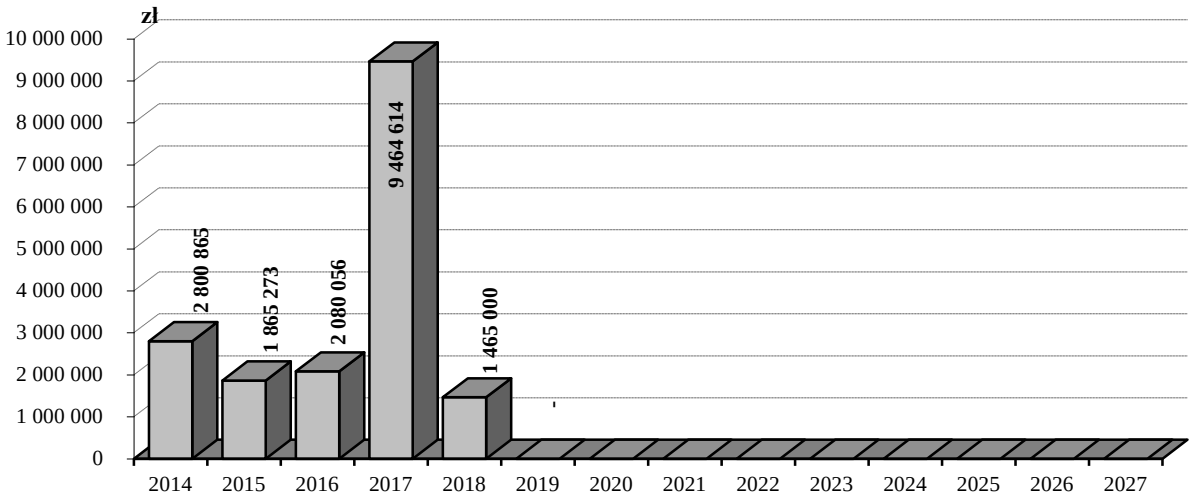

Deficyt budżetu stanowi niedobór dochodów niezbędnych do sfinansowania zaplanowanych wydatków. W przypadku obciążenia budżetu wcześniej zaciągniętymi zobowiązaniami dłużnymi, kwota nowo zaciąganego długu oprócz środków na pokrycie deficytu budżetu musi uwzględniać także środki na uregulowanie tych zobowiązań. Powiększona w ten sposób kwota niedoboru dochodów stanowi potrzeby pożyczkowe gminy.

Prognozowane potrzeby finansowe gminy Biała na lata 2017-2028 wynoszą 10.486.485 zł. W kwocie tej jednak cześć kredytu planowana jest do zaciągnięcia na zadania finansowane przy udziale środków UE, jest to kwota 5.534.485 zł.

W kierunku zmniejszenia potrzeb pożyczkowych oddziałują środki pochodzące z planowanych nadwyżek budżetowych w latach 2018-2028 wykorzystane na spłatę zadłużenia.

9. Prognoza długu gminy Biała na lata 2017-2028

9.1. Wstęp

Celem polityki zadłużenia na lata 2017-2028 będzie zapewnienie możliwości rozwojowych i inwestycyjnych gminy Biała poprzez zapewnienie finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych – w tym wkładu własnego do projektów współfinansowanych przez UE przy stabilizacji podstawowych parametrów finansowych. Prezentowana polityka zadłużenia stanowi w dużej mierze kontynuację poprzednich założeń strategicznych na lata 2016-2028 w zakresie finansowania potrzeb pożyczkowych oraz zasad zadłużania długiem.

Polityka długu określana w latach wcześniejszych niezmiennie koncentrowała się na utrzymaniu poziomu zadłużenia, liczonego w relacji do potencjału gospodarczego gminy, który gwarantował zabezpieczenie podstawowych ryzyk związanych z zadłużeniem oraz utrzymanie optymalnych parametrów długu. W ramach ustalanych wewnętrznych limitów oraz określonych parametrów długu budowano kolejne budżety zapewniające zrównoważony rozwój. Konsekwentnie realizowana polityka długu gminy Biała, pomimo szeregu niekorzystnych skutków finansowych jest efektywnym narzędziem polityki rozwojowej gminy.

W okresie nowej unijnej perspektywy finansowej edycji 2014-2020 kwestią nadrzędną będzie wykorzystanie szans rozwojowych gminy Biała, w tym dotyczących szeroko rozumianej infrastruktury i związanej z nią inwestycji przy zachowaniu długoterminowej równowagi finansowej gminy. W długoterminowej perspektywie poprzez stopniowe zwiększanie nadwyżek

operacyjnych budżetu, a następnie stopniowe uzyskanie nadwyżek budżetowych przewiduje się stopniowe ograniczenie nominalnego zadłużenia jak i w relacji dochodów budżetowych gminy.

WYK. 19 PROGNOZA STANU ZADŁUŻENIA GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028 (BEZ UWZGLĘDNIENIA USTAWOWYCH WYŁĄCZEŃ)

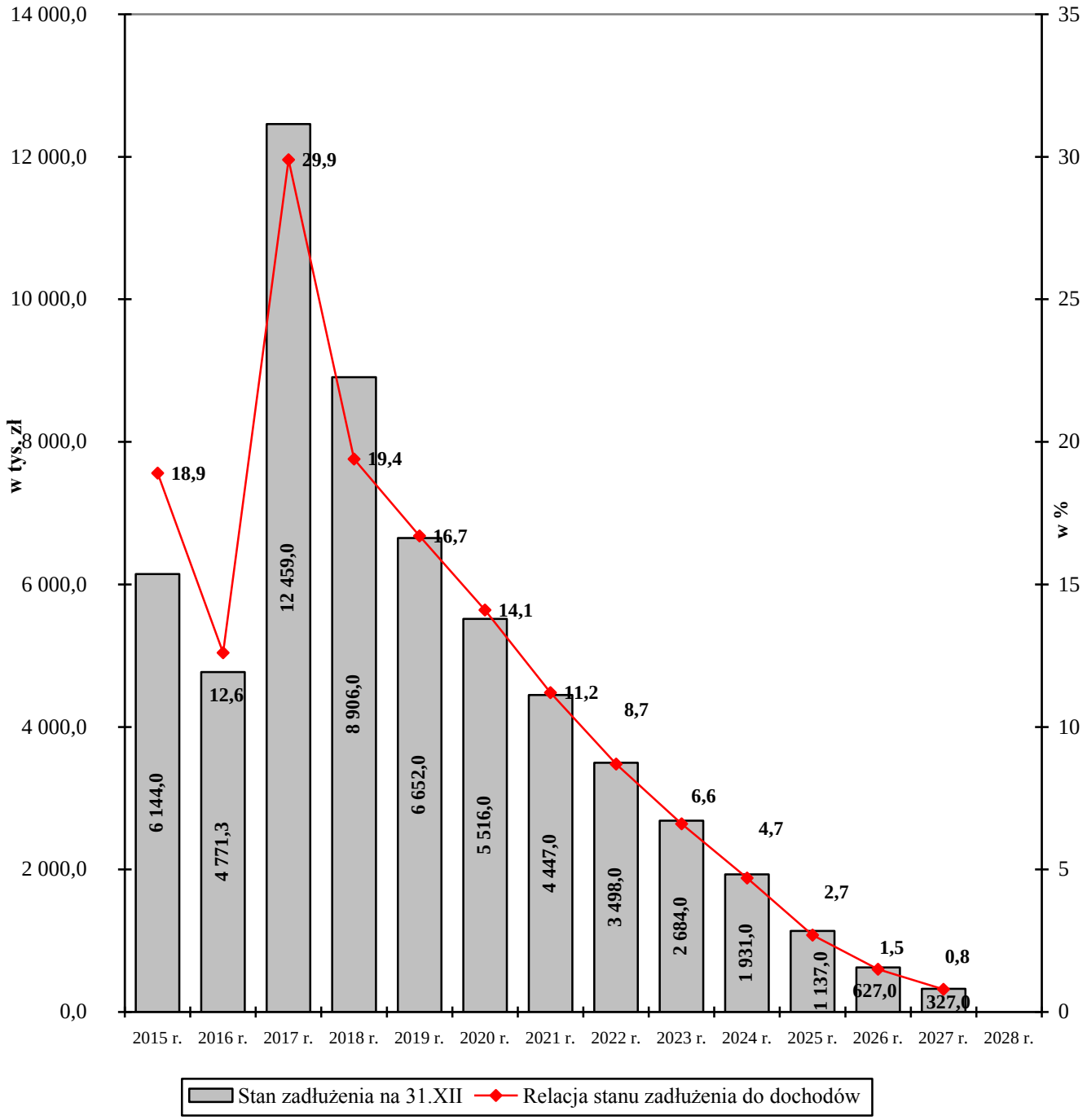

WYK. 20 PROGNOZA STANU ZADŁUŻENIA GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028 (Z UWZGLĘDNIENIEM USTAWOWYCH WYŁĄCZEŃ)

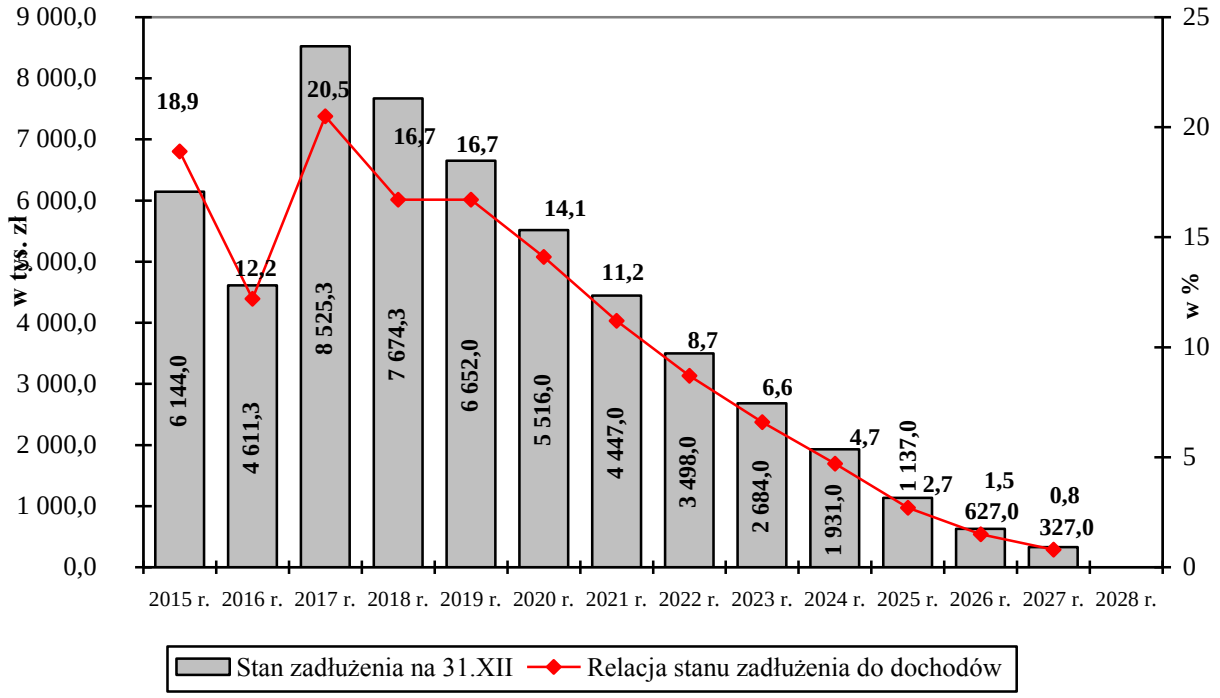

Finansowanie zamierzeń rozwojowych gminy Biała, w tym programu inwestycyjnego, z uwagi na niewystarczające w danym czasie dochody, uwzględnia zewnętrzne źródła finansowania. Dostęp do nich odbywa się poprzez instytucje finansowe oraz rynek kapitałowy. Środki zwrotne pozwalają skuteczniej wspierać rozwój gminy, szczególnie w okresach słabej koniunktury. Strategicznym celem polityki długu powinno być nie minimalizowanie czy całkowita eliminacja zadłużenia, lecz optymalizacja jego wielkości oraz parametrów takich jak: oprocentowanie, struktura walutowa, terminy spłat.

9.1. Założenia polityki długu gminy Biała

Podstawowym zadaniem polityki długu jest zapewnienie takich źródeł pokrycia i w takim zakresie, które wyznacza wielkość potrzeb pożyczkowych budżetu, stanowiąca sumę deficytu oraz przypadających w danym roku zobowiązań finansowych. Oznacza to potrzebę zapewnienia odpowiedniego dopływu środków finansowych. Warunkiem realizacji strategii jest przyjęcie założenia sprawnie funkcjonujących mechanizmów rynkowych. To z kolei gwarantuje z jednej strony bezpieczeństwo finansowania potrzeb budżetu gminy i utrzymanie pod kontrolą relacji

zachodzących między długiem i dochodami, z drugiej utrzymanie podstawowego celu zarządzania długiem, czyli minimalizację kosztów obsługi, przy założonych parametrach ryzyka. W tym kontekście na podstawie analiz rynkowych i przebiegu dotychczasowej polityki długu można przewidywać utrzymanie się zmienności warunków rynkowych, występowanie szeregu ryzyk utrudniających płynny przebieg finansowania w roku 2017.

Zmniejszenie dochodów gminy na skutek spowolnienia gospodarczego oraz innych czynników w sposób istotny zwiększa wrażliwość wskaźników ostrożnościowych zadłużenia. Strategia finansowania, która rzutuje na strukturę zadłużenia uwzględnia istniejące jak i przyszłe uwarunkowania oraz ograniczenia. Realizacja zamierzeń określonych w planach inwestycyjnych na lata 2017-2019 oznacza konieczność zapewnienia w stosunkowo krótkim czasie środków w postaci kredytów i pożyczek, powodujących przyrost długu ze spłatami rozłożonymi na przyszłe okresy.

Okres prognozy zadłużenia gminy został wyznaczony zgodnie z najdłuższym okresem spłaty zobowiązań tj. do 2028 r. Sporządzane wieloletnie prognozy finansowe zakładają pozyskiwanie w najbliższych latach przychodów ze sprzedaży majątku komunalnego. Jednak wielkości faktyczne uzyskiwane w poszczególnych latach mogą istotnie różnić się od prognoz generując określone ryzyka płynnościowe. Dodatkowo, system finansów publicznych nakłada kryteria kontroli poziomu zadłużenia i kosztów jego obsługi. Zwiększa też potrzebę odpowiedniego zarządzania ryzykiem długu.

Silnie odczuwalne skutki światowego kryzysu finansowego i gospodarczego utrudniają pozyskanie środków z rynku krajowego i zagranicznego, implikują jednocześnie dobór źródeł finansowania i weryfikują poziom wskaźników związanych z zadłużeniem.

Prognozuje się, że poprzez odpowiedni dobór źródeł finansowania zapewnione zostanie utrzymanie relacji związanych z zadłużeniem i obciążeniami wynikającymi z obsługi długu.

9.2. Realizacja celów Polityki długu oraz prognoza zadłużenia gminy Biała

Przełożenie finansowania potrzeb pożyczkowych na prognozę długu uwzględnić musi zachodzące zmiany w dochodach oraz w strukturze wydatków, głównie kapitałowych. Zmienność procesów gospodarczych oraz rynków finansowych wpływa na parametry długu, w sposób naturalny kształtując warunki zaciągania i prognozowanej spłaty długu.

Prezentowane i oparte na wieloletnim programie inwestycyjnym prognozy zadłużenia dają z jednej strony możliwość budowy struktury finansowania wydatków inwestycyjnych i rozłożenia kosztów w czasie, z drugiej konkretną wizję zarządzania długiem gminy.

W 2016 r. zmniejszono zadłużenie gminy Biała w stosunku do planowanego na etapie opracowania budżetu na 2016 r. Stworzyło to korzystniejsze warunki do bezpiecznego finansowania inwestycji i zaciągania zobowiązań w kolejnych latach 2017-2018.

WYK. 21 PROGNOZA DŁUGU GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028 (Z USTAWOWOWYMI WYŁĄCZENIAMI)

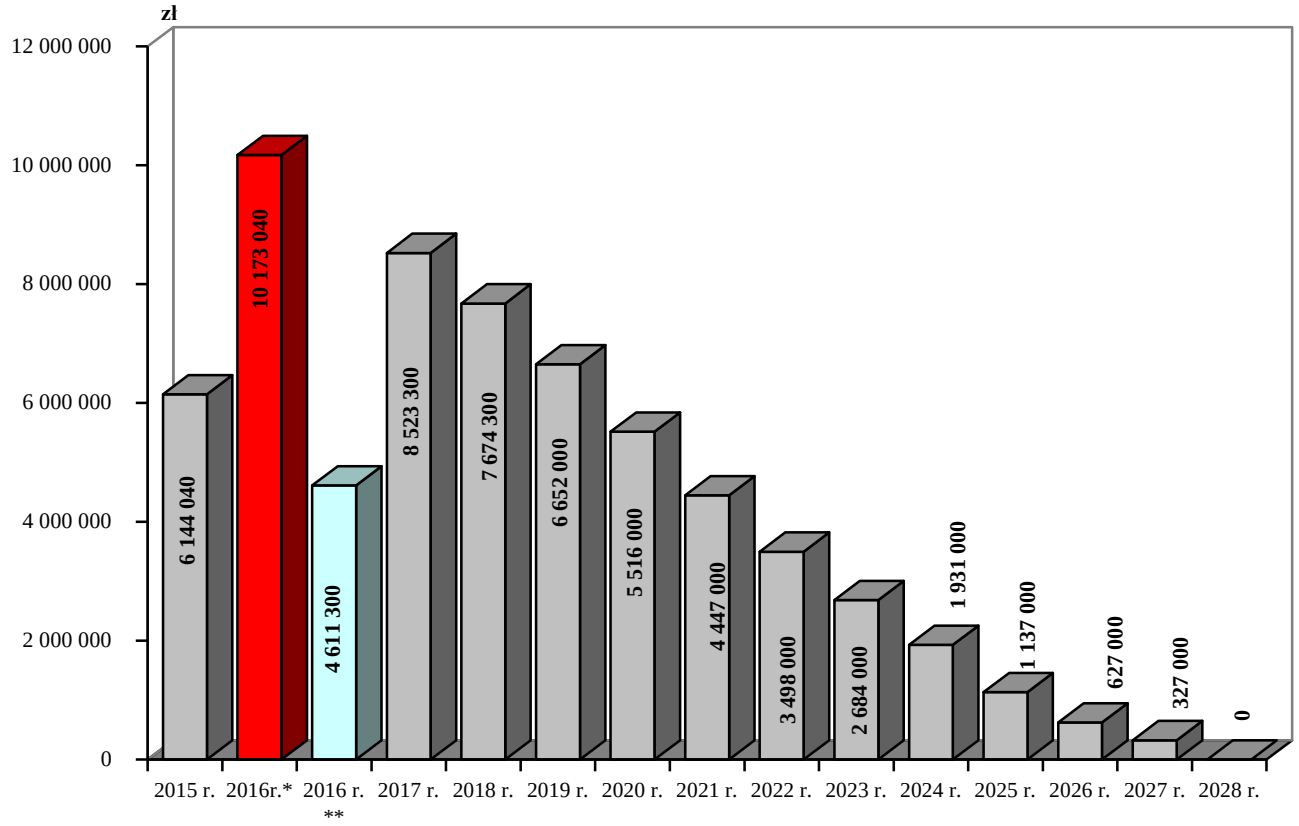

*** Plan zadłużenia wg WPF na dzień 01.01.2016 r.**

**** Przewidywane zadłużenie na 31.12.2016 r.**

Zgodnie z podstawnymi celami zarządzania długiem - dążeniem do minimalizacji kosztów obsługi i konserwatywnego podejścia do czynników ryzyka - **kryterium kosztów (łącznie ze spłatą rat kapitałowych) w 2017 r. nie powinno przekroczyć poziomu 4,6% w relacji do dochodów**. **Drugi ze wskaźników ostrożnościowych, wyrażający poziom zadłużenia gminy**

nie przekroczy granicy 40%. Wskazane wskaźniki prezentowane są informacyjnie, w celu kontroli zarządzania długiem.

Zakłada się, że nadal utrzymane zostaną wewnętrzne limity długu w relacji do dochodów budżetowych oraz limitowanie kosztów obsługi, jako istotne elementy kontroli i zapewnienia bezpieczeństwa w zakresie poziomu zadłużania i ryzyka z nim związanego. W długookresowych projekcjach uwzględniając zewnętrzne uwarunkowania związane między innymi z wahaniami koniunktury, zakłada się utrzymanie poziomu zadłużenia w wysokości 40% w relacji do dochodów budżetowych. Mając na uwadze cechę nowego wskaźnika to jest procykliczność, wynikająca z wyznaczenia przyszłego dopuszczalnego poziomu kosztów na bazie historycznej (trzech ostatnich lat) to podejmowane działania w 2017 r. i kolejnych latach będą koncentrować się na osiągnięciu wyniku części bieżącej budżetu (powiększonej o dochody ze sprzedaży majątku), gwarantującej nadwyżkę pozwalającą na realizację celów rozwojowych oraz na bezpieczną obsługę zadłużenia. Pakiet nowych inwestycji ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej zakłada wykorzystanie środków z nowej perspektywy budżetowej Unii Europejskiej, wpływa na wzrost poziomu wydatków majątkowych gminy oraz poziomu finansowania zwrotnego. Zadłużenie w tym okresie będzie proporcjonalnie rosło. Zakłada się, ze spadki zadłużenia, zarówno nominalnego jak i w stosunku do dochodów nastąpią od 2018 r., co będzie oddziaływać w kierunku zwiększania dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań dłużnych i tym samym zwiększenia zdolności gminy do zaciągania zobowiązań.

Jednym z istotnych założeń polityki budżetowej gminy będzie ograniczenie poziomu deficytu budżetowego. Wzmocnienie potencjału rozwojowego gminy będzie procesem o wieloletnim horyzoncie. **W perspektywie krótkoterminowej jak i długoterminowej zarówno poziom zadłużenia, struktura jak i wskaźniki charakteryzujące „jakość długu" podlegać będą ścisłemu monitorowaniu, kontrolowaniu i ujawnianiu.**

9.3. Prognoza deficytów w latach 2017-2028 oraz zapotrzebowanie na środki finansowe

Uwzględniając uwarunkowania makroekonomiczne, jak i wielkości współfinansowania unijnego, określone zostały potrzeby pożyczkowe gminy Biała. Ograniczenia budżetowe będą wymagały:

– utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa finansowego w horyzoncie najbliższych kilkunastu lat, poprzez utrzymanie nadwyżki bieżącej oraz coraz niższej dynamiki bieżących wydatków w stosunku do dochodów,
– utrzymanie wewnętrznego limitu zadłużenia do dochodów na poziomie max. 40%,
– przyjęcia ograniczeń wynikających z ryzyk; refinansowania długu, stopy procentowej.

Poniższy wykres obrazuje udział płatności rat kapitałowych i odsetek gminy Biała w relacji do limitu wyznaczonego ustawowo (art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[28].

WYK. 22 PROGNOZA WSKAŹNIKA LIMITU WYDATKÓW NA OBSŁUGĘ DŁUGU GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028 – Z UWZGLĘDNIENIEM USTAWOWYCH WYŁĄCZEŃ

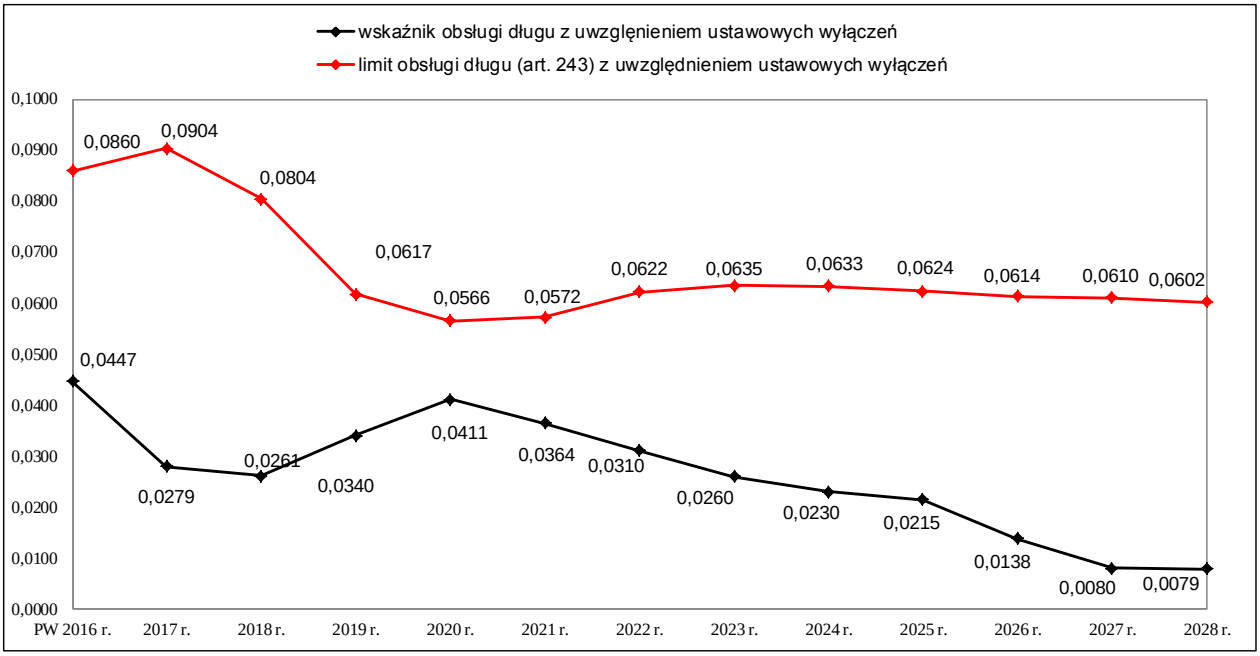

WYK. 23 PROGNOZA WSKAŹNIKA LIMITU WYDATKÓW NA OBSŁUGĘ DŁUGU GMINY BIAŁA NA LATA 2017-2028 – BEZ UWZGLĘDNIENIA USTAWOWYCH WYŁĄCZEŃ

[28] Dz.U. 2013 poz. 885 ze zm.

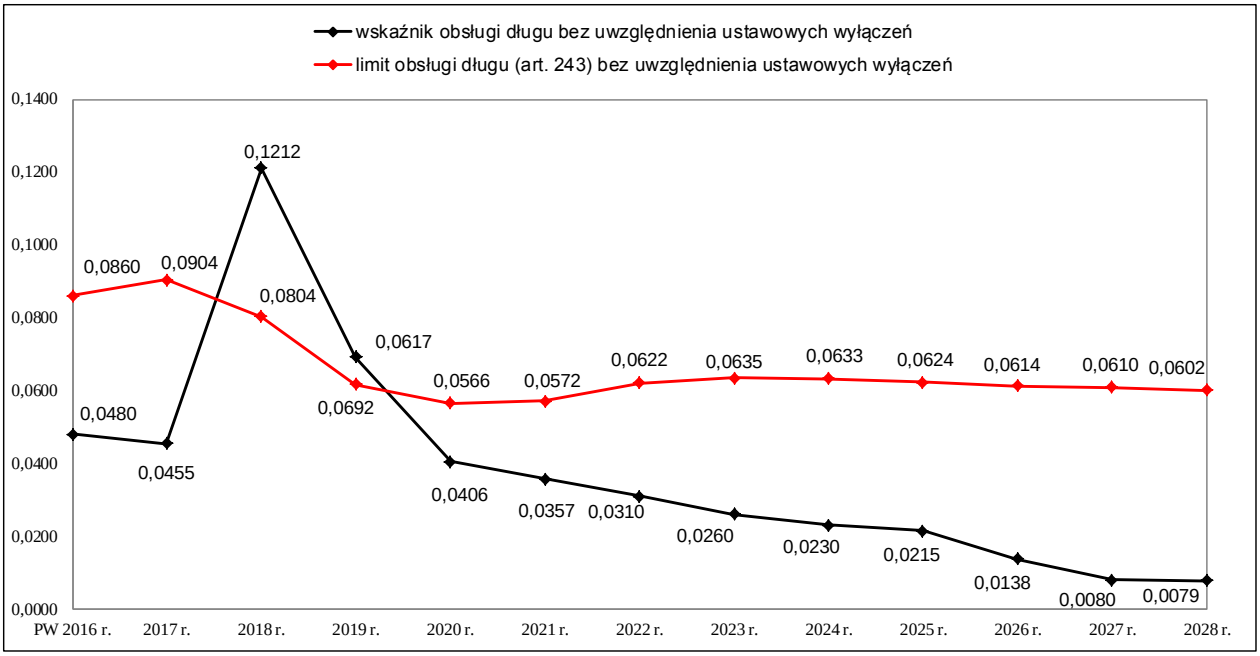

9.5. Założenia dotyczące zaciągania kredytów

W prognozie WPF przyjęto założenia finansowe potrzeb pożyczkowych budżetu zgodnie z dotychczasową zasadą, korzystając z dwóch zasadniczych źródeł finasowania:

- na rynku krajowym w postaci kredytów bankowych (lub obligacji bankowych),
- na rynku krajowym w postaci preferencyjnych pożyczek na zadania współfinansowane przy udziale środków unijnych.

9.6. Ograniczenia i zagrożenia związane z realizacją zarządzania długiem

Identyfikowane i analizowane są zagrożenia w realizacji strategii zarządzania długiem gminy.

Główne ryzyka mogą wynikać z niekorzystnego rozwoju globalnej sytuacji makroekonomicznej i jej wpływie na gospodarkę polską. W dobie obserwowanych zmian na rynku finansowym i zjawisk osłabienia tempa wzrostu należy liczyć się z opóźnionym efektem, który może znaleźć swoje odbicie w zwiększonych kosztach obsługi długu, kosztach inwestycji, czy zmianach kursu walutowego. Oznacza to wzrost ryzyka finansowania, refinansowania, stopy procentowej, jak i ryzyka walutowego, przed którymi gmina będzie szukała zabezpieczenia.

Realnym staje się powstanie kolejnego ryzyka - spadku poziomu dochodów gminy, a w konsekwencji deficyt w budżecie bieżącym gminy. Może to mieć bardzo negatywne skutki

w kontekście nowego wskaźnika zadłużeniowego, wprowadzonego ustawą o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych[29]. Absolutnym priorytetem polityki budżetowej gminy, i to już poczynając od 2011 roku, musi być niedopuszczenie do pojawienia się deficytu na poziomie operacyjnym.

Należy też wziąć pod uwagę ryzyko niestabilności w realizacji programów inwestycyjnych powodujące zmiany w poziomach deficytów następnych lat, a przez to zakłócających przyjęty wcześniej program pożyczkowy. Dodatkowo realizacja inwestycji infrastrukturalnych, posiłkującymi się dodatkowymi źródłami finansowania będzie wpływać na zmianę w strukturze finansowania, a tym samym rzutować na konieczność zwiększenia lub zmniejszenia zapotrzebowania na środki pożyczkowe.

Tak zagrożenia zewnętrzne jak i uwarunkowania wewnętrzne są i będą przedmiotem stałego monitoringu i analizy. Podejmowane działania będą służyły zmniejszeniu bądź ograniczeniu negatywnego wpływu tych czynników na przebieg realizacji polityki długu i zarządzania długiem przez gminę.

9.4. Wnioski

Podstawowym celem polityki długu na rok 2017 i lata następne będzie tworzenie warunków zapewniających pełne i bezpieczne sfinansowanie długoterminowych potrzeb pożyczkowych w powiązaniu z dochodami gminy.

Zakłada się nie przekraczanie poziomu długu w stosunku do dochodów ponad wielkość 40%.

10. Podsumowanie

Wyniki procesu wieloletniego prognozowania z uwzględnieniem opisanych założeń i zastosowaniem przedstawionej metodologii zostały zaprezentowane załączniku nr 1, będącym integralną częścią projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2017-2028. sporządzonym zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

Zestawienie tabelaryczne prognozowanych kategorii budżetowych ujętych w projekcie WPF 2017-2028, stanowiące załącznik nr 1, składa się z 14 sekcji obejmujących:

[29] Dz.U. z 2013, poz. 885 ze zm.

SEKCJA 1 – prezentuje wybrane pozycje dochodów, tj.:

a) dochody bieżące, w tym:

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych,
- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych,
- podatki i opłaty, w tym: z podatku od nieruchomości,
- z subwencji ogólnej,
- z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące,

b) dochody majątkowe, w tym:

- ze sprzedaży majątku,
- z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje.

SEKCJA 2 – prezentuje wybrane pozycje wydatków, tj.:

- wydatki bieżące, w tym:
- z tytułu poręczeń i gwarancji, w tym:
  - gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitów spłaty zobowiązań określonych w art. 243 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa,
- wydatki na obsługę długu, w tym:
  - odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- wydatki majątkowe.

SEKCJA 3 – prezentuje prognozowany wynik budżetu stanowiący różnicę pomiędzy prognozowanymi dochodami a wydatkami; w roku 2017 budżet zamyka się deficytem, począwszy od 2018 roku do 2028 roku wynik budżetu stanowi nadwyżkę.

SEKCJA 4 – prezentuje zagregowane główne kategorie przychodów z wyszczególnieniem sposobu pokrycia deficytu.

Prognozowane na 2017 rok przychody po części zostaną przeznaczone na finansowanie deficytu budżetu.

SEKCJA 5 – prezentuje zagregowane główne kategorie rozchodów z wyszczególnieniem łącznej kwoty przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w: art. 243 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, z wyodrębnieniem wyłączeń, o których mowa w art. 243 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
Prognozowane rozchody stanowią wyłącznie środki przeznaczone na spłatę zobowiązań dłużnych, w tym spłatę rat kapitałowych zaciągniętych.

SEKCJA 6 - prezentuje prognozę kwoty długu wg stanu na 31.XII

SEKCJA 7 - prezentuje prognozę kwot zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych.

SEKCJA 8 – prezentuje relację zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W całym okresie objętym Prognozą przewiduje się, że poziom dochodów bieżących przewyższy wydatki bieżące, co oznacza spełnienie przedmiotowej reguły ustawowej.

SEKCJA 9 – prezentuje ustawowe wskaźniki spłaty zobowiązań, tj.:

- wskaźnik planowanej łącznej kwoty zobowiązań w relacji do dochodów ogółem, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, z uwzględnieniem wyłączeń, o których mowa:
  - w art. 243 ust. 3 pkt 1-2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
  - w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej

obliczony bez uwzględnienia i z uwzględnieniem zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego,

- dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu wyłączeń określonych w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, obliczony w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy oraz obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy,
- informację o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu wyłączeń, o których mowa:
  - w art. 243 ust. 3 pkt 1-2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
  - w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej

oraz po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy oraz obliczonego w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy.
W całym okresie objętym Prognozą przewiduje się spełnienie przedmiotowej reguły ustawowej określonej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

SEKCJA 10 – prezentuje przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej z wyszczególnieniem części przeznaczanej na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych.
Projekt WPF 2017-2028 w latach prognozowanych nadwyżek budżetowych przewiduje przeznaczenie ich w całości na pokrycie zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji.

SEKCJA 11 - prezentuje informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych, tj.:

- wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego,
- wydatki objęte limitem art. 226 ust. ustawy o finansach publicznych (przedsięwzięcia wieloletnie), w tym:

  - bieżące przedsięwzięcia wieloletnie,
  - majątkowe przedsięwzięcia wieloletnie,
- wydatki inwestycyjne kontynuowane,
- nowe wydatki inwestycyjne,
- wydatki majątkowe w formie dotacji.

SEKCJA 12 - prezentuje finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (środki unijne), z wyszczególnieniem dochodów i wydatków.

Przy konstruowaniu projektu WPF 2017-2028 uwzględnione zostały dochody z nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020 na zadania uwzględnione w obowiązującej edycji WPF gminy Biała na lata 2016-2028.

SEKCJA 13 – prezentuje kategorie związane z przejęciem i spłatą zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokryciem ich ujemnego wyniku.

SEKCJA 14 - prezentuje dane uzupełniające o długu i jego spłacie.